

REQUISITS FUNCIONALS DE LES DADES D'AUTORITAT

Un model conceptual

Edició de Glenn E. Patton

Working Group on Functional Requirements
and Numbering of Authority Records (FRANAR)
de l'IFLA

INTERNATIONAL FEDERATION OF LIBRARY ASSOCIATIONS AND INSTITUTIONS

REQUISITS FUNCIONALS DE LES DADES D'AUTORITAT

Un model conceptual

Edició de Glenn E. Patton

Working Group on Functional Requirements
and Numbering of Authority Records (FRANAR) de l'IFLA

Informe final
Desembre de 2008

Aprovat per l'Standing Committee de la Cataloguing Section
i l'Standing Committee de la Classification and Indexing Section
de l'IFLA
Març de 2009

Traducció catalana d'Assumpció Estivill Rius

 **Biblioteca
de Catalunya**

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

Barcelona, 2010

Edició: Biblioteca de Catalunya i Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya
Coordinació: Servei de Normalització Bibliogràfica
Correcció de textos: Ester Figa Estanyol
Disseny: clic traç, sccl

DL: B-33144-2010

Copyright © International Federation of Library Associations and Institutions.
Copyright © dels drets d'aquesta edició: Biblioteca de Catalunya i Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, amb llicència.
Copyright © de la traducció catalana: Assumpció Estivill Rius.

Catalan translation of: *Functional requirements for authority data : a conceptual model : final report, December 2008* / edited by Glenn E. Patton ; IFLA Working Group on Functional Requirements and Numbering of Authority Records (FRANAR) ; approved by the Standing Committee of the IFLA Cataloguing Section and IFLA Classification and Indexing Section, March 2009. — München : K.G. Saur, 2009.

Published with permission of the © holders.

L'any 2009 la Biblioteca de Catalunya i el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya publicaven en format digital a la web la traducció catalana dels *Functional requirements for bibliographic records* (FRBR) amb l'objectiu de facilitar la comprensió del model conceptual dels FRBR a tots els professionals de forma lliure i gratuïta.

Continuant amb aquesta línia d'actuació i amb el mateix esperit d'apostar per la cooperació i contribuir a l'aprenentatge continu dels professionals catalans, us fem a mans ara la traducció dels *Functional requirements for authority data* (FRAD).

Confiem i desitgem que aquesta nova traducció esdevingui una eina útil i de referència per al vostre coneixement i activitat professional.

Dolors Lamarca

Directora

Biblioteca de Catalunya

Mercè Muntada

Presidenta

Col·legi Oficial de Bibliotecaris-
Documentalistes de Catalunya

Sumari

PRÒLEG A LA TRADUCCIÓ CATALANA 9

INTRODUCCIÓ 11

MEMBRES DEL WORKING GROUP ON FUNCTIONAL REQUIREMENTS AND NUMBERING OF AUTHORITY RECORDS DE L'IFLA 12

1. PROPÒSIT 13

2. ABAST 14

3. DIAGRAMA ENTITAT-RELACIÓ I DEFINICIONS 16

- 3.1 Metodologia entitat-relació 16
- 3.2 Convencions de diagramació 17
- 3.3 Diagrama entitat-relació 17
- 3.4 Definició de les entitats 21

4. ATRIBUTS 30

- 4.1 Atributs d'una persona 31
- 4.2 Atributs d'una família 33
- 4.3 Atributs d'una entitat corporativa 33
- 4.4 Atributs d'una obra 34
- 4.5 Atributs d'una expressió 36
- 4.6 Atributs d'una manifestació 37
- 4.7 Atributs d'un ítem 37
- 4.8 Atributs d'un concepte 38
- 4.9 Atributs d'un objecte 38
- 4.10 Atributs d'un esdeveniment 38
- 4.11 Atributs d'un lloc 38
- 4.12 Atributs d'un nom 38
- 4.13 Atributs d'un identificador 39
- 4.14 Atributs d'un punt d'accés controlat 39
- 4.15 Atributs de les regles 42
- 4.16 Atributs d'una agència 42

5. RELACIONS 43

- 5.1 Relacions d'autoritat en el context del model 43
- 5.2 Relacions representades en els diagrames de nivell superior 43
- 5.3 Relacions entre persones, famílies, entitats corporatives i obres 44
 - 5.3.1 Relacions entre persones 45
 - 5.3.2 Relacions entre persones i famílies 48
 - 5.3.3 Relacions entre persones i entitats corporatives 49
 - 5.3.4 Relacions entre famílies 49
 - 5.3.5 Relacions entre famílies i entitats corporatives 50
 - 5.3.6 Relacions entre entitats corporatives 51
 - 5.3.7 Relacions entre obres, expressions, manifestacions i ítems 53

- 5.4 Relacions entre els diversos noms de persones, famílies, entitats corporatives i obres **56**
 - 5.4.1 Relacions entre noms de persones **56**
 - 5.4.2 Relacions entre noms de famílies **58**
 - 5.4.3 Relacions entre noms d'entitats corporatives **58**
 - 5.4.4 Relacions entre noms d'obres **59**
- 5.5 Relacions entre punts d'accés controlats **60**

6. TASQUES DELS USUARIS 62

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES 68

ÍNDEX 69

Pròleg a la traducció catalana

L'estudi *Functional requirements for authority data* (FRAD), que ara es presenta en la traducció catalana, és la continuació lògica i anunciada de l'informe previ *Functional requirements for bibliographic records* (FRBR).^{*} Aquest darrer es proposava analitzar les funcions del registre bibliogràfic amb relació als diferents suports, a les diferents aplicacions, i a les diferents necessitats dels usuaris. Per la seva banda, l'informe FRAD analitza les funcions de les dades d'autoritat, sobretot les de noms i títols, i també en fa les correspondències amb les tasques dels usuaris d'aquestes dades. Les dades d'autoritat de matèria només s'esmenten com a part del model, ja que la seva anàlisi detallada es reserva per a un tercer estudi —*Functional requirements for subject authority data*—, que ha estat aprovat el juny de 2010.

Com en el cas d'FRBR, l'anàlisi de les funcions de les dades d'autoritat també es duu a terme mitjançant l'aplicació del model entitat/relació. Això significa que, en primer lloc, s'identifiquen i es defineixen les entitats que són l'objecte de les dades d'autoritat, i a continuació s'enumeren i es defineixen els atributs de cada una de les entitats i les relacions que s'estableixen entre les entitats definides en el model i entre ocurrences específiques d'aquestes entitats. En l'estudi també es fa la correspondència entre els atributs i les relacions de cada entitat amb les quatre tasques de l'usuari a les quals donen suport: *trobar*, *identificar*, *justificar* i *contextualitzar*. Tanmateix, a diferència de l'informe FRBR, en el cas de FRAD no es valora la importància relativa dels atributs i de les relacions respecte a cada una de les tasques, ja que es considera que l'obligatorietat dels atributs i de les relacions no s'ha de decidir *a priori*, sinó en funció de les aplicacions concretes.

FRAD parteix del conjunt de les entitats bibliogràfiques definides a FRBR —*obra*, *expressió*, *manifestació*, *ítem*, *persona*, *entitat corporativa*, *concepte*, *objecte*, *esdeveniment* i *lloc*—, i els afageix l'entitat *família*, que és necessària, sobretot, en l'entorn dels arxius i com a matèria. A més, en el model també es consideren les entitats següents: el *nom* amb el qual es denominen les entitats anteriors; l'*identificador* que se'ls assigna; el *punt d'accés controlat* que s'elabora a partir del *nom*; les *regles* que en regulen l'elaboració, i l'*agència* que crea o modifica el *punt d'accés controlat*.

El model FRAD no fa referència al registre d'autoritats com una unitat, sinó a les dades d'autoritat pròpiament dites. Això representa un canvi d'enfocament respecte al primer informe, i respon a la voluntat d'emmarcar-lo en un entorn més ampli que el bibliotecari. Es tracta també de destacar que les dades d'autoritat poden provenir de diferents fonts i no necessàriament en forma d'un conglomerat de dades.

FRBR i FRAD són models teòrics que proporcionen un marc conceptual per analitzar, respectivament, les dades bibliogràfiques i d'autoritat i, com a tals, no tenen una aplicació pràctica immediata. Tanmateix, han tingut una influència directa en la concepció i l'estructura d'*RDA: resource description and access*, el conjunt de directrius i instruccions que està previst que substitueixi les *Anglo-American cataloguing rules* en un futur pròxim. RDA s'organitza en deu seccions: les cinc primeres fan referència als atributs de les entitats definides a FRBR i FRAD, i les sis darreres fan referència a les relacions que s'hi estableixen. Així, doncs, el coneixement dels dos models és una condició *sine qua non* per entendre el funcionament d'*RDA*.

Assumpció Estivill Rius
Juny de 2010

^{*} De l'informe FRBR hi ha també traducció catalana: *Requisits funcionals dels registres bibliogràfics : informe final* / Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records de l'IFLA ; aprovat per l'Standing Committee de la Section on Cataloguing de l'IFLA, setembre 1997 ; amb esmenes i correccions fins a febrer de 2009 ; traducció catalana d'Assumpció Estivill Rius. — Barcelona : Biblioteca de Catalunya : Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2009.

Introducció

L'abril de 1999, la Division of Bibliographic Control i l'Universal Bibliographic Control and International MARC Programme (UBCIM) de l'IFLA van establir el Working Group on Functional Requirements and Numbering of Authority Records (FRANAR). Després de la finalització de l'UBCIM Programme el 2003, l'IFLA-CDNL Alliance for Bibliographic Standards (ICABS) va assumir la responsabilitat del FRANAR Working Group juntament amb la British Library.

El Working Group tenia un encàrrec triple:

- 1) definir els requisits funcionals dels registres d'autoritat, i continuar així la tasca iniciada amb l'estudi *Functional requirements for bibliographic records* per als sistemes bibliogràfics;
- 2) estudiar la viabilitat d'un International Standard Authority Data Number (ISADN) (número internacional normalitzat de dades d'autoritat), definir-ne els possibles usos i usuaris, determinar per a quins tipus de registres d'autoritat seria necessari aquest ISADN, examinar la possible estructura del número i com caldria gestionar-lo;
- 3) actuar com l'enllaç oficial de l'IFLA i treballar amb altres grups interessats en la qüestió dels fitxers d'autoritat: <indecs> (Interoperability of Data in E-Commerce Systems), ICA/CDS (International Council on Archives Committee on Descriptive Standards, posteriorment anomenat International Council on Archives Committee on Best Practices and Professional Standards), ISO/TC46 per a la numeració internacional i els estàndards de descripció, CERL (Consortium of European Research Libraries), etc.

Aquest document aconsegueix el primer dels encàrrecs i representa una part de l'extensió i ampliació del model *Functional requirements for bibliographic records* prevista per l'Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records de l'IFLA. El segon encàrrec, que s'ocupa de la numeració, el Working Group el va tractar en un document separat.* El tercer dels encàrrecs representa una tasca continuada que ha donat com a resultat molts contactes valuosos que han enriquit aquest document i altres aspectes del treball del grup, i que li han proporcionat l'oportunitat de revisar diversos documents sobre dades d'autoritat que han estat produïts mentre duia a terme la seva tasca.

Atès que el document *Functional requirements for authority data* és una extensió i ampliació del model FRBR, el Working Group ha identificat millores potencials del model FRBR mateix, així com de les definicions, etc. Aquestes millores es proposaran a l'FRBR Review Group de l'IFLA perquè les consideri. A més, el grup ha identificat altres publicacions de l'IFLA relatives a dades d'autoritat que poden requerir revisions. Aquestes revisions potencials també se sotmetran als grups que escaigui perquè les estudiïn.

L'FRBR Study Group de l'IFLA va apuntar la necessitat de fer una anàlisi complementària de les "entitats que són el centre d'interès de les autoritats de matèria, els tesaurus i els esquemes de classificació, i de les relacions entre aquelles entitats". Si bé el Working Group ha inclòs alguns aspectes de les autoritats de matèria en el model d'autoritats, no ha assumit l'anàlisi completa que va preveure l'FRBR Study Group. Després que el FRANAR Working Group iniciés la feina, un nou grup de treball, el Working Group on Functional Requirements for Subject Authority Records (FRSAR),¹ va rebre l'encàrrec de dur a terme aquella tasca.

Març de 2009

* Nota de la traductora: El document a què es fa referència és el següent: *A review of the feasibility of an International Standard Authority Data Number (ISADN)* / prepared for the IFLA Working Group on Functional Requirements and Numbering of Authority Records by Barbara B. Tillett ; edited by Glenn E. Patton, 1 July 2008 ; approved by the Standing Committee of the IFLA Cataloguing Section, 15 September 2008, ([The Hague] : IFLA, 2009), <<http://archive.ifla.org/VII/d4/franar-numbering-paper.pdf>>. [Consulta: 02/04/2010].

Membres del Working Group on Functional Requirements and Numbering of Authority Records de l'IFLA

Françoise Bourdon (*Presidenta, 1999–2002*)
Bibliothèque nationale de France

Christina Hengel-Dittrich
Deutsche Nationalbibliothek, Alemanya

Olga Lavrenova
Russian State Library

Andrew MacEwan
The British Library

Eeva Murtomaa
National Library of Finland

Glenn E. Patton (*President, 2002–2009*)
OCLC, Estats Units d'Amèrica

Henry Snyder
University of California, Riverside, Estats Units d'Amèrica

Barbara Tillett
Library of Congress, Estats Units d'Amèrica

Hartmut Walravens
International ISBN Agency, Alemanya

Mirna Willer
University of Zadar, Croàcia

Secretaria

Marie-France Plassard (*1999–2003*)
UBCIM Programme de l'IFLA

Consultor

Tom Delsey
Ottawa, Canada (*2001–2009*)

1 PROPÒSIT

Des de la perspectiva de les biblioteques, els museus i els arxius, un catàleg és un conjunt de dades organitzades que descriu la informació, és a dir, el contingut que gestiona una institució. Les dades d'autoritat representen els punts d'accés controlats i altra informació que les institucions usen per agrupar obres d'una persona, família o entitat corporativa concreta, o les diverses edicions d'un títol. Els punts d'accés controlats inclouen les formes autoritzades i les formes variants d'un nom que elaboren els catalogadors per identificar una entitat. Si bé dins dels catàlegs els termes de matèria formen part de les entitats que normalment són objecte de control d'autoritat, per als propòsits d'aquest estudi només es tenen en compte de manera completa les entitats de nom i de títol. El control d'autoritats, que significa tant la identificació d'entitats representades per punts d'accés controlats com la seva gestió continuada, és un procés integral al funcionament d'un catàleg. El control d'autoritats és beneficiós per als catalogadors que poden així identificar els punts d'accés controlats d'un catàleg i distingir-los. Encara és més important que el control d'autoritats beneficia també els usuaris finals, ja que els permet cercar qualsevol forma controlada del nom d'un autor o d'un títol per recuperar recursos bibliogràfics en catàlegs.

El propòsit principal d'aquest model conceptual és proporcionar un marc per a l'anàlisi dels requisits funcionals del tipus de dades d'autoritat que és necessari per donar suport al control d'autoritats i a l'intercanvi internacional de dades d'autoritat. El model se centra en les dades independentment de com estiguin empaquetades (p. ex., en registres d'autoritat).

Més concretament, el model conceptual s'ha dissenyat amb els objectius de:

- proporcionar un marc de referència, definit i estructurat clarament, per relacionar les dades que enregistren els creadors de registres d'autoritat amb les necessitats dels usuaris d'aquelles dades;
- ajudar a valorar les possibilitats de l'intercanvi i l'ús internacional de dades d'autoritat tant dins dels sector bibliotecari com en altres àmbits.

2 ABAST

L'abast funcional de l'estudi es va limitar intencionadament al sector bibliotecari, però s'ha dut a terme amb vista a una anàlisi comparativa amb altres sectors.

Per als propòsits d'aquest model, els usuaris de les dades d'autoritat inclouen tant els creadors de dades d'autoritat que les creen i les mantenen, com els usuaris finals que empren la informació d'autoritats, ja sigui per mitjà de l'accés directe a dades d'autoritat, ja sigui indirectament per mitjà de punts d'accés controlats i d'estructures de referència en catàlegs de biblioteca, bibliografies nacionals, etc.

Per als propòsits d'aquest estudi, les dades d'autoritat es defineixen com un agregat d'informació sobre una persona, família, entitat corporativa o obra, el nom de la qual s'usa com a base d'un punt d'accés controlat en citacions bibliogràfiques o en registres d'un catàleg de biblioteca o una base de dades bibliogràfica.

De manera convencional, les dades d'autoritat s'estructuren d'acord amb directrius i especificacions, com ara les establertes a les *Guidelines for authority records and references* (GARR)² i/o a les regles de catalogació. En la pràctica actual, el registre d'autoritat conté normalment el punt d'accés autoritzat d'una entitat tal com l'ha establert l'agència de catalogació com a forma de visualització per defecte en el catàleg, així com els punts d'accés de les formes variants del nom i els punts d'accés autoritzats d'entitats relacionades. Normalment, el registre d'autoritat també inclourà informació que identifica les regles amb les quals s'han establert els punts d'accés controlats, les fonts consultades, l'agència de catalogació responsable d'establir el punt d'accés controlat, etc.

Tanmateix, per als propòsits d'aquest estudi no es fan suposicions *a priori* sobre l'estructura física de les dades d'autoritat; tampoc no es fan suposicions sobre si les dades s'emmagatzemen en un fitxer d'autoritat independent del catàleg o fitxer bibliogràfic, o si hi estan totalment integrades.

En el nivell superior, el model conceptual inclou dades d'autoritat de tots els tipus. El diagrama entitat-relació (secció 3.3) i les definicions de les entitats (secció 3.4) pretenen representar dades d'autoritat de persones, de famílies, d'entitats corporatives i d'entitats geogràfiques, o d'entitats representades en catàlegs per dades d'autoritat de títol (del tipus títols d'obra o d'obra/expressió i títols col·lectius d'obres o d'obres/expressions), per dades d'autoritat de creador-títol, per dades d'autoritat de matèria (termes de matèria, termes de tesaurus i índexs de classificació), i per dades d'autoritat de

diversos tipus de noms i d'identificadors associats amb aquelles entitats (números normalitzats, codis, etc.). Tanmateix, l'anàlisi detallada dels atributs i de les relacions de les entitats (seccions 4 i 5), se centra només en les dades d'autoritat usades en biblioteques per a punts d'accés controlats de noms associats amb persones, famílies i entitats corporatives, i per a punts d'accés controlats de creador-títol i de títol associats amb obres, expressions, manifestacions i ítems. En aquelles seccions, no s'inclouen els atributs i les relacions associats exclusivament amb altres tipus de dades d'autoritat (com ara les dades d'autoritat de matèria). Tampoc no s'inclou la informació de gestió, que pot formar part de les dades d'autoritat, com ara la informació de control de la versió o les decisions de tractament sobre la gestió del recurs que descriuen les dades.

3 DIAGRAMA ENTITAT-RELACIÓ I DEFINICIONS

3.1 Metodologia entitat-relació

La metodologia emprada per elaborar aquest model conceptual és la mateixa tècnica d'anàlisi entitat-relació emprada en l'estudi *Functional requirements for bibliographic records* (FRBR).³ Tal com es descriu a la secció 2.3 d'FRBR, el primer pas consisteix a identificar els objectes clau que són d'interès per als usuaris de la informació en un domini concret. A continuació, cada un d'aquests objectes, o *entitats*, serveix de punt central per a un agrupament de dades. El model desenvolupat amb aquestes tècniques també representa les relacions entre un tipus d'entitat i un altre.

Una vegada s'ha dissenyat l'estructura de nivell superior del model mitjançant la identificació de les entitats i de les relacions entre aquestes entitats, el pas següent consisteix a identificar les característiques principals o els *atributs* de cada entitat. En un nivell més detallat, el model també pot representar les relacions que poden existir entre ocurrències de les entitats.

En aquest estudi s'ha usat el model entitat-relació, descrit a la secció següent, per valorar la rellevància de cada atribut i relació per al conjunt de tasques de l'usuari que es defineixen més endavant en aquest document.

Entitat enfront d'atribut

En dissenyar un model conceptual, una de les decisions clau és decidir si una cosa és un atribut o una entitat separada. El resultat d'aquesta decisió depèn de l'ús que es farà de l'atribut o l'entitat. Els responsables del model FRBR van considerar que declarar les *persones* i les *entitats corporatives* com a entitats separades tenia avantatges importants, ja que així es podien relacionar amb les altres entitats d'aquell model. Tradicionalment, els catalogadors han controlat els noms de persones i d'entitats corporatives per mitjà de registres d'autoritat. La declaració de *persones* i d'*entitats corporatives* com a entitats dona molta flexibilitat al control de noms, i elimina les redundàncies que s'esdevindrien si es modelessin com a atributs. D'aquesta manera, els noms d'aquestes entitats es poden controlar en un registre d'autoritat i es poden enllaçar a altres registres d'autoritat, a registres bibliogràfics o a registres de fons segons calgui. El model conceptual de dades d'autoritat ha adoptat també la decisió del model FRBR de tractar *persones* i *entitats corporatives* com a entitats i no com a atributs. A més, en el model de dades d'autoritat també es declaren com a entitats els *noms* i els *identificadors*, la qual cosa permet més claredat en mostrar les relacions entre les entitats en les quals se centren les dades d'autoritat i els *noms* i/o els *identificadors* pels quals se les coneix i en els quals es basen els *punts d'accés controlats* d'aquelles entitats.

3.2 Convencions de diagramació

- Un rectangle representa una entitat (és a dir, un objecte d'interès per als usuaris de dades d'autoritat).
- Un rectangle de punts, que emmarca un grup de dues o més entitats, indica que la relació, representada per una fletxa contigua a la línia de punts, es pot aplicar a qualsevol de les entitats representades dins del rectangle i/o a totes.
- Una línia amb una fletxa simple representa una relació en la qual qualsevol ocurrència de l'entitat al costat oposat de la fletxa es pot associar amb només una ocurrència de l'entitat a la qual apunta la fletxa.
- Una línia amb una fletxa doble representa una relació en la qual qualsevol ocurrència de l'entitat al costat oposat de la fletxa es pot associar amb una o més ocurrències de l'entitat a la qual apunta la fletxa.

3.3 Diagrama entitat-relació

La **figura 1** il·lustra la base fonamental del model conceptual que es pot descriure de manera simple en els termes següents: les entitats de l'univers bibliogràfic (com ara les identificades a l'estudi *Functional requirements for bibliographic records*) es coneixen per *noms* i/o *identificadors*. En el procés de catalogació (ja es dugui a terme en biblioteques, museus o arxius), aquells *noms* i *identificadors* s'usen com a base per elaborar *punts d'accés controlats*.

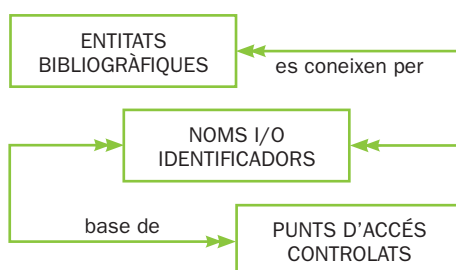

Figura 1: Base fonamental del model conceptual

El diagrama de la **figura 2** presenta gràficament una forma més completa del model conceptual de dades d'autoritat. Les entitats representades en el diagrama es defineixen en la secció 3.4.

Entitats

Les entitats representades en el diagrama de la **figura 2** mostren els objectes clau que són d'interès per als usuaris de dades d'autoritat. El diagrama resultant representa un model de les relacions entre aquelles entitats; no és un model d'un registre d'autoritat, que és una aplicació específica de les dades d'autoritat.

A la part superior del diagrama es representen les entitats en les quals se centren les dades d'autoritat, és a dir, les deu entitats definides a l'estudi *Functional requirements for bibliographic records* —*persona, entitat corporativa, obra, expressió, manifestació, ítem, concepte, objecte, esdeveniment i lloc*—, més una entitat addicional —*família*. La part inferior del diagrama representa els *noms* pels quals es coneixen aquelles entitats, els *identificadors* que se'ls assignen, i els *punts d'accés controlats* que es basen en aquells *noms* i *identificadors* que s'anoten com a dades d'autoritat. El diagrama també destaca dues entitats que són instrumentals en determinar el contingut i la forma dels punts d'accés —les *regles* i l'*agència*.

És essencial remarcar que les entitats representades a la part superior del diagrama (*persona, família, entitat corporativa, obra, expressió, manifestació, ítem, concepte, objecte, esdeveniment i lloc*) són entitats bibliogràfiques. Com a tals, reflecteixen les construccions intel·lectuals o els conceptes que són part integral de les regles usades per crear catàlegs de biblioteques; allò que es percep com una ocurrència específica d'un tipus concret d'entitat pot variar d'un conjunt de regles a un altre.

Per exemple, en algunes regles de catalogació, els autors es consideren de manera uniforme com a individus reals i, en conseqüència, les ocurrències específiques de l'entitat bibliogràfica *persona* es corresponen sempre a individus. Tanmateix, en altres regles de catalogació es considera que, en certes circumstàncies, els autors poden tenir establerta més d'una identitat bibliogràfica; en aquest cas, una ocurrència específica de l'entitat bibliogràfica *persona* pot correspondre a una personalitat adoptada per un individu més que no pas a l'individu *per se*.

De manera similar, la majoria de regles de catalogació requereix establir una nova forma autoritzada d'una *entitat corporativa* cada vegada que l'entitat canvia de nom. En aquests casos, cada ocurrència específica de l'entitat bibliogràfica *entitat corporativa* correspon a l'organisme associat només amb relació al període de temps durant el qual usava aquell nom concret. En conseqüència, l'organisme com a tal (p. ex., una empresa legalment constituïda com a societat anònima, un organisme de l'Administració pública, un grup musical) es pot entendre com a dues o més ocurrències de l'entitat bibliogràfica *entitat corporativa*.

D'altra banda, les regles per a l'elaboració de termes de matèria poden requerir la creació d'una única forma autoritzada per representar l'organisme al llarg de tota la seva existència. En aquest cas, l'ocurrència específica de l'entitat bibliogràfica *entitat corporativa* correspon a l'organisme *per se*.

Així mateix, les regles de catalogació poden variar respecte al tractament d'*obres, d'expressions, de manifestacions i d'ítems*. Els límits d'una ocurrència específica de l'entitat bibliogràfica *obra*, tal com els defineix un conjunt de regles de catalogació, poden diferir de com els defineix un altre conjunt de regles. Així, doncs, les dues ocurrències de l'entitat bibliogràfica *obra* que són resultat de l'aplicació d'aquells dos conjunts de regles pot ser que no siguin directament equivalents. De manera similar, l'aplicació d'un conjunt de regles de catalogació pot donar com a resultat el reconeixement d'una ocurrència específica de l'entitat bibliogràfica *expressió*, que pot ser diferent de la que resulta de l'aplicació d'un conjunt de regles diferent, etc.

Les regles de catalogació i les convencions de codificació també poden diferir en el tractament de caràcters de ficció, éssers sobrenaturals o legendaris, llocs imaginaris, etc. En alguns casos, aquelles entitats es consideraran *persones, famílies, llocs*, etc., però en altres casos pot ser que es considerin *conceptes*. De manera similar, un conjunt de regles de catalogació pot considerar certs esdeveniments (com ara reunions, esdeveniments esportius, etc.) com a *entitats corporatives*, mentre que un altre conjunt de regles els pot considerar simplement com a *esdeveniments*.

Relacions entre entitats

Les relacions representades en el diagrama de la **figura 2** reflecteixen les associacions inherents entre els diversos tipus d'entitat. Les línies i fletxes que connecten les entitats de la part superior del diagrama amb les de la part inferior representen les relacions entre *nom* i *identificador* i les entitats bibliogràfiques amb les quals estan associats (*persona*, *família*, *entitat corporativa*, *obra*, *expressió*, *manifestació*, *ítem*, *concepte*, *objecte*, *esdeveniment* i *lloc*). Una ocurrència específica de qualsevol d'aquestes entitats bibliogràfiques es pot conèixer per un o més *noms* (relació “es denomina”) i, a la inversa, qualsevol *nom* es pot associar amb una o més ocurrències específiques de qualsevol de les entitats bibliogràfiques (relació “és la denominació de”). De manera similar, a una ocurrència específica de qualsevol de les entitats bibliogràfiques se li pot assignar un o més *identificadors* (relació “se li assigna”), però un *identificador* només es pot assignar a una ocurrència específica d'una entitat bibliogràfica (relació “és assignat a”).

Cal notar que el diagrama de la **figura 2** també representa una relació (relació “s'associa amb”) que es pot aplicar entre una *persona*, una *família* o una *entitat corporativa*, d'una banda, i una *obra*, una *expressió*, una *manifestació* o un *ítem*, de l'altra. El diagrama entitat-relació d'FRBR representa les relacions de nivell superior entre les entitats *obra*, *expressió*, *manifestació* i *ítem* (una *obra* “és realitzada mitjançant” una *expressió*, etc.). També representa diverses relacions específiques entre *persona* i *entitat corporativa*, d'una banda, i *obra*, *expressió*, *manifestació* i *ítem*, d'una altra (una *obra* pot ser “creada per” una *persona*, etc.). Aquestes mateixes relacions són vàlides conceptualment per a les entitats FRBR que es representen en el model conceptual d'autoritats.

Les relacions representades a la part inferior del diagrama de la **figura 2** representen les associacions entre les entitats *nom* i *identificador* i l'entitat formal o estructural *punt d'accés controlat*, així com l'associació entre aquesta entitat i les entitats *regles* i *agència*. Un *nom* o un *identificador* específic pot ser la base d'un *punt d'accés controlat* (relació “és la base de”) i, a la inversa, un *punt d'accés controlat* es pot basar en un *nom* o un *identificador* (relació “es basa en”).

Un *punt d'accés controlat* es pot basar en una combinació de dos *noms* i/o *identificadors*, com en el cas d'un punt d'accés de creador/títol que representa una *obra* i que combina el *nom* de l'autor amb el *nom* de l'obra (és a dir, el títol). El *punt d'accés controlat* se centrarà en una ocurrència de l'entitat *obra*. Tanmateix, perquè funcioni de manera efectiva, caldrà que el punt d'accés representi la relació d'aquella *obra* no únicament amb les ocurrències de l'entitat *nom* (és a dir, els diversos títols pel quals es coneix l'*obra*), sinó també la seva relació amb les ocurrències d'altres entitats representades a la part superior del diagrama (sobretot amb la *persona*, la *família* o l'*entitat corporativa* responsable de l'*obra*). El resultat és un punt d'accés creador/títol.

Els *punts d'accés controlats* es poden regir per *regles* (relacions “és regulat per/regulen”) i, al seu torn, aquelles *regles* poden ser aplicades per una o més *agències* (relacions “són aplicades per/aplica”). Així mateix, els *punts d'accés controlats* poden ser creats o modificats per una o més *agències* (relacions “és creat per/crea” i “és modificat per/modifica”).

Aquestes relacions es descriuen amb més detall a la secció 5.2.

Relacions entre ocurrències d'una entitat

En el diagrama entitat-relació no es mostren altres tipus de relacions que poden funcionar entre una ocurrència específica d'un tipus d'entitat bibliogràfica i una ocurrència específica del mateix tipus d'entitat bibliogràfica o d'un tipus diferent (p. ex., una relació de col·laboració entre dues persones

concretes o una relació d'afiliació entre una persona i una entitat corporativa). Les relacions d'aquest tipus es tracten a la secció 5.3.

A la secció 5.4 es tracten altres tipus de relacions que es poden donar entre ocurrències específiques de les entitats representades a la part superior del diagrama (*persona, família, entitat corporativa, obra, expressió, manifestació, ítem, concepte, objecte, esdeveniment i lloc*) i ocurrències específiques de l'entitat *nom*.

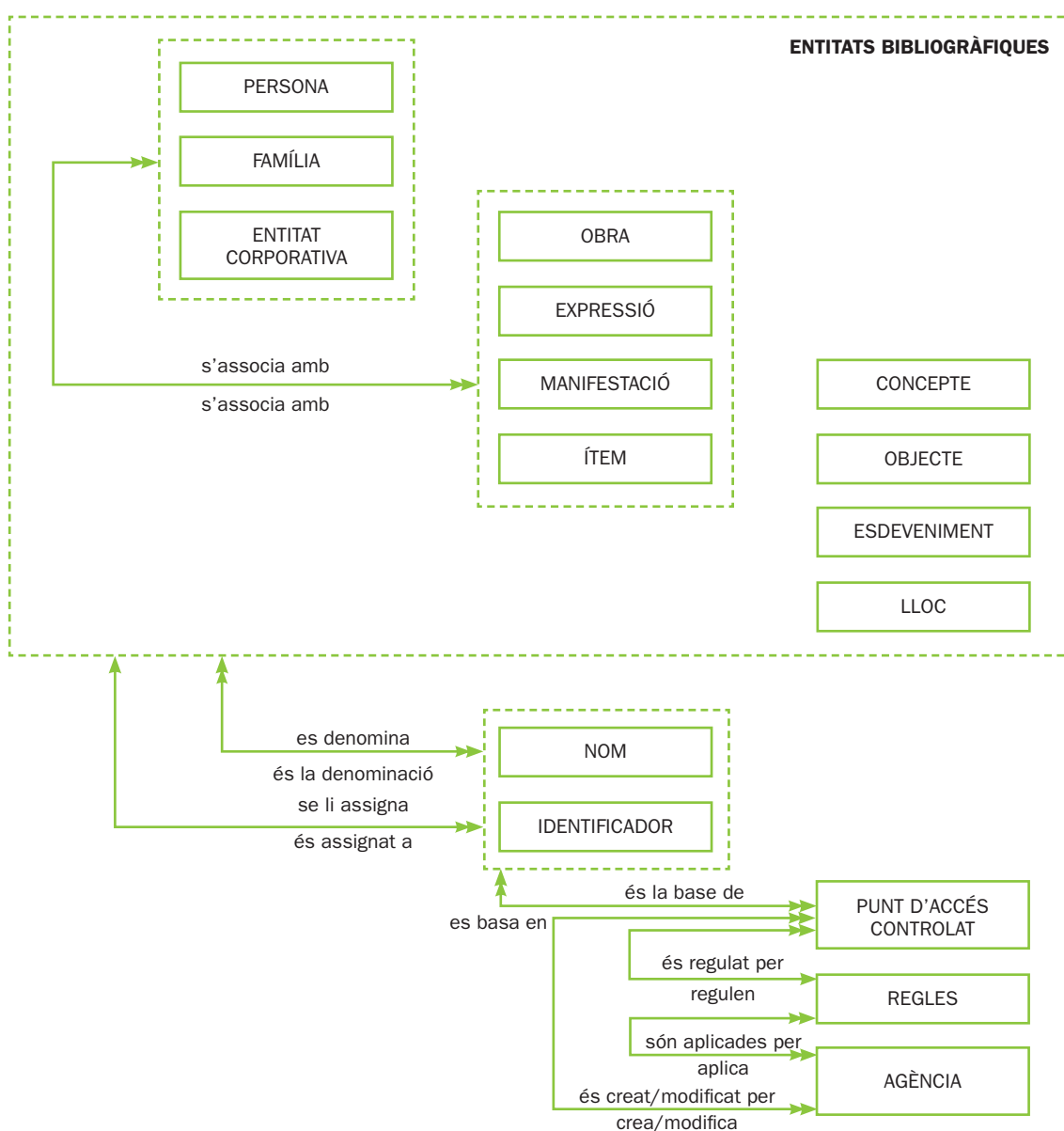

Figura 2: Model conceptual de dades d'autoritat

En el diagrama entitat-relació, no es mostren altres tipus de relacions que poden funcionar entre ocurrències específiques de l'entitat *punt d'accés controlat* (p. ex., una relació de llengua paral·lela o d'escriptura alternativa entre dos punts d'accés concrets). Les relacions d'aquest tipus es tracten a la secció 5.5.

Relacions enfront d'atributs

Per als propòsits d'aquest estudi, certs tipus d'associació entre una ocurrència específica d'un tipus d'entitat i una ocurrència específica d'un altre tipus d'entitat, es tracten simplement com un atribut de la primera entitat. Per exemple, en el cas d'una associació entre una *entitat corporativa* i un *lloc* associat amb l'organisme, i que està implícit en l'elaboració d'un *punt d'accés controlat* per a aquella entitat, es va considerar suficient tractar el *lloc* associat amb l'organisme simplement com un atribut de l'*entitat corporativa*. Això no exclou la possibilitat de desenvolupar més el model per representar aquest tipus d'associació més formalment com una relació entre les dues entitats.

3.4 Definicions de les entitats

Les definicions de les entitats s'han derivat principalment de les fonts següents: *Functional requirements for bibliographic records* (FRBR), i *Guidelines for authority records and references* (GARR). A cada definició la segueixen exemples d'ocurrències de l'entitat en qüestió; aquestes llistes d'exemples no són ni prescriptives ni exhaustives.

A manera d'ajuda per relacionar les entitats i les definicions corresponents, els lectors que ho desitgin poden fer una còpia de la **figura 2** per acompanyar la lectura de les definicions següents:

Persona	<p>Individu, personalitat o identitat establerta o adoptada per un individu o un grup. [FRBR, modificat].</p> <p>Inclou individus reals.</p> <p>Inclou personalitats o identitats establertes o adoptades per una persona mitjançant l'ús de més d'un nom (p. ex., el nom real de la persona i un o més pseudònims).</p> <p>Inclou personalitats o identitats establertes o adoptades conjuntament per dues o més persones (p. ex., Ellery Queen, pseudònim conjunt de Frederic Dannay i Manfred B. Lee).</p> <p>Inclou personatges literaris i llegendaris, divinitats i animals amb nom com a figures literàries, actors i intèrprets.</p> <p>Inclou personalitats o identitats establertes o adoptades per un grup (p. ex., Betty Crocker).</p> <p>Inclou denominacions establertes mitjançant recerca (p. ex., Mestre Bedford, Mestre E.S., Mestre de la Seu d'Urgell).</p> <p>Pot incloure un conjunt de persones que porten el mateix nom, sempre que no sigui possible establir una identitat diferenciada per a cada una.</p>
----------------	---

***Nota:** Les regles de catalogació varien en el tractament que fan de les personalitats (és a dir, de les identitats bibliogràfiques) establertes o adoptades per la mateixa persona. Algunes regles de catalogació reconeixen els pseudònims usats per una persona com a personalitats separades, estableixen una forma autoritzada per a cada personalitat, i enllacen les formes autoritzades dels noms per a aquestes personalitats amb referències “vegeu també”. Altres regles de catalogació reconeixen només una personalitat per a una persona i els pseudònims que utilitza; una de les personalitats és la forma autoritzada i els noms de les altres es tracten com a formes variants dels noms de la persona.*

Família

Dues o més persones relacionades per naixement, matrimoni, adopció, unió civil, o un estat legal similar, o que altrament es presenten com una *família*.

Inclou famílies reials, dinasties, cases de la noblesa, etc.

Inclou patriarcats i matriarcats.

Inclou grups d'individus que comparteixen un llinatge comú.

Inclou unitats familiars (pares, fills, néts, etc.).

Inclou els titulars successius d'un títol nobiliari vistos col·lectivament (p. ex., els ducs de Norfolk, els ducs de Medinaceli).

Entitat corporativa

Organització o grup de persones i/o organitzacions identificat per un nom concret i que actua com una unitat. [FRBR, modificat].

Inclou grups ocasionals i grups que es constitueixen com a reunions, congressos, jornades, expedicions, exposicions, festivals, fires, etc.

Inclou grups musicals, grups d'artistes visuals i companyies de dansa, que produeixen una obra col·lectiva.

Inclou organitzacions que actuen com a autoritats territorials, que exerceixen o reclamen exercir funcions de govern sobre un territori determinat, com ara una federació, un estat, una regió, un municipi.

Inclou organitzacions i grups actius així com aquells que han deixat de funcionar.

Inclou organitzacions o grups de persones fictícies.

***Nota:** Les regles de catalogació poden variar respecte al tractament que fan de les reunions, etc., en funció de si es convoquen formalment en una data predeterminada, de si donen com a resultat una publicació, etc. En alguns casos pot ser que es tractin com a entitats corporatives quan actuen com un grup, però en altres casos pot ser que es tractin simplement com a esdeveniments (vegeu també la definició de l'entitat esdeveniment).*

***Nota:** En general, les regles de catalogació tracten les distintes identitats d'entitats corporatives establertes com a conseqüència de l'ús de diferents noms al llarg del temps com si representessin entitats corporatives diferents però relacionades.*

Obra

Creació intel·lectual o artística distinta (és a dir, el contingut intel·lectual o artístic). [FRBR, modificat segons el glossari de l'*Statement of international cataloguing principles* (ICP)⁴].

Inclou obres expressades amb paraules, obres musicals, obres gràfiques, obres fotogràfiques, obres que consisteixen en imatges en moviment, obres cartogràfiques, obres tridimensionals, dades, programes d'ordinador, etc.

Inclou obres legals (lleis, reglaments, constitucions, tractats, regles de procediment de tribunals, decisions judicials, etc.), obres religioses (sagrades escriptures, credos, obres litúrgiques, comunicacions papals, etc.).

Inclou reculls i compilacions d'obres, així com obres individuals.

Inclou obres components (p. ex., els articles publicats en un número d'una publicació periòdica, o els panells d'un retaule).

***Nota:** El concepte de què constitueix una obra i on hi ha el límit entre una obra i una altra pot diferir d'una cultura a una altra, d'una disciplina a una altra o d'una agència de catalogació a una altra. En conseqüència, les convencions bibliogràfiques establertes per diverses cultures, grups nacionals o agències de catalogació poden diferir pel que fa als criteris que empren per determinar els límits entre una obra i una altra. Els aspectes concrets de les regles de catalogació també poden influir sobre què es reconeix com una obra.*

Expressió

Realització intel·lectual o artística d'una obra en la forma de notació alfanumèrica, musical o coreogràfica, o en forma de so, d'imatge, d'objecte, de moviment, etc., o en qualsevol combinació d'aquestes formes. [FRBR].

Inclou les paraules, les frases, els paràgrafs, etc., concrets, que són el resultat de la realització d'una obra en la forma de text (p. ex., per mitjà de traduccions).

Inclou les notes, el fraseig, etc., concrets, que són el resultat de la realització d'una obra musical (p. ex., per mitjà d'una interpretació).

Inclou les seqüències concretes d'imatges en moviment, combinades amb so o sense so, que estan disponibles en una versió concreta d'una obra cinemàtica.

Exclou aspectes de la forma física, com ara la tipografia i la compaginació, si no és que són part integral de la realització intel·lectual o artística de l'obra com a tal.

***Nota:** El grau en què es fan distincions bibliogràfiques entre les expressions variants d'una obra dependrà, en certa mesura, de la natura de l'obra mateixa i de les necessitats que es preveuen en els usuaris. Les variacions que només serien evidents a partir de l'anàlisi i la comparació detallades d'expressions només quedarien representades en les dades d'autoritat si la natura o la categoria de l'obra justificuessin aquella anàlisi, i només si es preveïés que la distinció seria important per als usuaris.*

Nota: Els punts d'accés controlats que incorporen addicions que representen els atributs d'una expressió (p. ex., la llengua de l'expressió, la forma de l'expressió) normalment serveixen per agrupar expressions relacionades de l'obra i no per diferenciar entre expressions individuals de l'obra.

Manifestació

Materialització física de l'expressió d'una obra. [FRBR, modificat].

Inclou manifestacions en forma de llibres, de publicacions periòdiques, de mapes, de cartells, d'enregistraments sonors, de pel·lícules cinematogràfiques, d'enregistraments de vídeo, de DVD, de CD-ROM, de recursos multimèdia, de fitxers PDF, de fitxers MP3, etc.

Nota: Si la materialització física de l'expressió d'una obra implica la producció d'un sol artefacte (p. ex., el manuscrit d'un autor, una pintura a l'oli original), la manifestació només inclou aquest artefacte. Tanmateix, si la materialització implica la producció de còpies múltiples (p. ex., en la publicació d'un llibre o la producció comercial d'un enregistrament sonor), la manifestació inclou el conjunt complet de les còpies físiques produïdes. En aquest darrer cas, l'entitat descrita amb propòsits catalogràfics és, de fet, una abstracció derivada de les característiques d'un sol exemplar que se suposa que comparteixen tots els exemplars del conjunt que constitueix la manifestació.

Ítem

Exemplar concret d'una manifestació. [FRBR].

Inclou ítems que consisteixen en un sol objecte físic (un volum, una casset, etc.).

Inclou ítems que consisteixen en més d'un objecte físic (dos o més volums, dos o més discs compactes, etc.) i recursos electrònics web en diversos fitxers.

Concepte

Noció o idea abstracta. [FRBR].

Inclou camps del coneixement, disciplines, escoles de pensament (filosofies, religions, ideologies polítiques, etc.), etc.

Inclou teories, processos, tècniques, pràctiques, etc.

Nota: L'entitat concepte es defineix com en l'estudi FRBR, sense ampliacions o aclariments, en espera del treball del FRSAR Working Group.

Nota: Per als propòsits d'aquest estudi, les entitats que es categoritzen com a conceptes només són rellevants en el context de les dades d'autoritat de matèria.

Objecte

Una cosa material. [FRBR].

Inclou objectes animats i inanimats que hi ha a la natura.

Inclou objectes fixos, mòbils i en moviment que són producte de la creació humana.

Inclou objectes que ja no existeixen.

Nota: L'entitat objecte es defineix com en l'estudi FRBR, sense ampliacions o aclariments, en espera del treball del FRSAR Working Group.

Nota: Per als propòsits d'aquest estudi, les entitats que es categoritzen com a objectes només són rellevants en el context de les dades d'autoritat de matèria.

Esdeveniment

Acció o ocurrència. [FRBR].

Inclou esdeveniments històrics, èpoques, períodes de temps.

Nota: L'entitat esdeveniment es defineix com en l'estudi FRBR, sense ampliacions o aclariments, en espera del treball del FRSAR Working Group.

Nota: Les regles de catalogació poden diferir respecte al tractament de les reunions, etc. En alguns casos es poden tractar simplement com a esdeveniments, però en altres es poden tractar com a entitats corporatives (vegeu també la definició d'entitat per a entitat corporativa).

Nota: Per als propòsits d'aquest estudi, les entitats que es categoritzen com a esdeveniments, però que no funcionen com a entitats corporatives, només són rellevants en el context de les dades d'autoritat de matèria.

Lloc

Localització. [FRBR].

Inclou localitzacions terrestres i extraterrestres.

Inclou localitzacions històriques i contemporànies.

Inclou característiques geogràfiques.

Inclou jurisdiccions geopolítiques.

Nota: L'entitat lloc es defineix com en l'estudi FRBR, sense ampliacions o aclariments, en espera del treball del FRSAR Working Group.

Nom

Caràcter o grup de paraules i/o caràcters pel qual es coneix una entitat en el món real. [FRBR, modificat].

Inclou noms pels quals es coneixen les persones, famílies i entitats corporatives.

Inclou títols pels quals es coneixen les obres, les manifestacions i les expressions.

Inclou noms i termes pels quals es coneixen els conceptes, objectes, esdeveniments i llocs.

Inclou noms reals, pseudònims, noms de religió, inicials i lletres separades, xifres i símbols.

Inclou noms de pila, matronímics, patronímics, noms de família (o cognoms), noms de dinasties, etc.

Inclou noms de pila de reis, de papes, etc., amb xifres romanes associades.

Inclou noms de famílies, clans, dinasties, cases de la noblesa, etc.

Inclou noms que representen els titulars successius d'un títol nobiliari considerats col·lectivament (p. ex., ducs de Norfolk, ducs de Medinaceli).

Inclou els noms emprats per una entitat corporativa en els diversos períodes de la seva història.

Inclou noms d'associacions, d'institucions, d'empreses comercials, d'empreses no lucratives, etc.

Inclou noms de governs, d'organismes de l'Administració pública, de projectes, de programes, de càrrecs oficials, de delegacions, de cossos legislatius, de forces armades, etc.

Inclou noms d'entitats religioses, d'esglésies locals, etc., de concilis religiosos, de càrrecs religiosos, de províncies, de diòcesis, de sínodes, de missions diplomàtiques papals, etc.

Inclou noms de congressos, jornades, reunions, etc.

Inclou noms d'exposicions, de competicions atlètiques, d'expedicions, de fires, de festivals, etc.

Inclou noms d'entitats subordinades i relacionades.

Inclou números que són part integral del nom d'una entitat corporativa o d'un esdeveniment.

Inclou noms comercials.

Inclou títols de contingut, de parts de contingut, de compilacions de contingut, etc.

Inclou els títols pels quals una obra ha esdevingut coneguda.

Inclou el títol propi de la manifestació original d'una obra.

Inclou els títols pels quals s'identifica una obra en fonts de referència.

Inclou els títols amb els quals s'ha publicat una obra.

Inclou els títols pels quals les manifestacions d'una expressió han esdevingut conegudes.

Inclou el títol propi de la manifestació original d'una expressió.

Inclou els títols pels quals s'identifiquen les manifestacions d'una expressió en fonts de referència.

Inclou els títols amb els quals s'han publicat les manifestacions d'una expressió.

Inclou el títol propi de l'edició original d'una manifestació.

Inclou els títols amb els quals s'identifica una manifestació en fonts de referència.

Inclou els títols variants que apareixen en una manifestació.

Inclou noms i termes d'esdeveniments, d'objectes, de conceptes i de llocs.

***Nota:** Les regles de catalogació poden requerir l'ús d'un nom de lloc per representar tant un territori geogràfic per se com el govern que té jurisdicció sobre aquest territori (p. ex., l'ús del nom Massachusetts per representar el territori de l'estat i el govern de l'estat, el nom oficial del qual és The Commonwealth of Massachusetts).*

***Nota:** Les regles de catalogació poden diferir respecte als elements que consideren parts integrals del nom i als elements que consideren addicions al nom en el procés d'elaborar punts d'accés controlats.*

Identificador

Número, codi, paraula, frase, logotip, etc., que s'associa amb una entitat i serveix per diferenciar-la d'altres entitats dins del domini en el qual s'assigna l'*identificador*. Un *identificador* pot consistir en una cadena identificadora (és a dir, una seqüència de caràcters numèrics i/o alfabètics assignats a una entitat perquè funcioni com un identificador únic dins del domini en el qual s'assigna l'*identificador*) i un prefix i/o sufix (un caràcter o conjunt de caràcters, numèrics i/o alfabètics, que apareix abans o després de la cadena identificadora).

Inclou identificadors com ara números de la seguretat social assignats per un organisme del govern.

Inclou identificadors personals assignats per altres organismes de registre.

Inclou números de registre d'empreses, d'organitzacions benèfiques, etc., assignats per un organisme del govern,

Inclou identificadors d'entitats corporatives assignats per altres organismes de registre (p. ex., el prefix d'editor de l'ISBN).

Inclou identificadors estàndard assignats per organismes de registre que identifiquen continguts (p. ex., ISRC, ISWC, ISAN).

Inclou identificadors estàndard assignats per organismes de registre que identifiquen manifestacions (p. ex., ISBN, ISSN).

Inclou números d'índex temàtic assignats a una obra musical per l'editor o un musicòleg.

Inclou números de catàlegs raonats.

Inclou identificadors d'ítems assignats per dipòsits (p. ex., números topogràfics).

Inclou números de classificació que fan referència a entitats concretes (p. ex., un número de classificació assignat a una pintura concreta).

Inclou marques registrades.

Nota: Alguns d'aquests identificadors es poden incloure en dades d'autoritat, però s'han de mantenir confidencials per raons de privacitat.

Nota: Aquests identificadors es limiten als identificadors associats amb entitats i no inclouen números de registre assignats a registres d'autoritat.

Punt d'accés controlat

Nom, terme, codi, etc., sota el qual hi haurà un registre bibliogràfic o d'autoritat o una referència. [GARR, modificat].

Inclou punts d'accés designats com a formes autoritzades o preferides de noms (és a dir, punts d'accés autoritzats), així com aquells altres punts d'accés que es designen com a formes variants del nom (és a dir, punts d'accés variants).

Inclou punts d'accés que es basen en noms personals, de família i d'entitat corporativa.

Inclou punts d'accés que es basen en títols (és a dir, noms) d'obres, d'expressions, de manifestacions i d'ítems.

Inclou punts d'accés que consisteixen en la combinació de dos punts d'accés, com en el cas del punt d'accés creador/títol d'una obra, que inclou el punt d'accés autoritzat del nom del creador combinat amb el punt d'accés autoritzat del nom de l'obra (és a dir, el títol).

Inclou punts d'accés que es basen en noms i termes d'esdeveniments, d'objectes, de conceptes i de llocs.

Inclou punts d'accés que es basen en identificadors, com ara números estàndard, índexs de classificació.

Nota: Els elements afegits al nom per se (p. ex., les dates) formen part integral del punt d'accés controlat.

Regles

Conjunt d'instruccions relatives a l'elaboració i/o enregistrament dels punts d'accés controlats (formes autoritzades, formes variants o referències, etc.)

Inclou regles de catalogació i interpretacions d'aquestes regles.

Inclou convencions de codificació.

Agència

Organització responsable de la creació o modificació d'un *punt d'accés controlat*. L'agència és responsable de l'aplicació i la interpretació de les regles que crea i/o usa. L'agència també pot ser responsable de la creació i el manteniment d'*identificadors* dins del seu domini.

Inclou biblioteques, centres bibliogràfics nacionals, serveis bibliogràfics, museus, arxius, organitzacions de gestió de drets, etc.

4 ATRIBUTS

Els atributs de cada una de les entitats definides més amunt s'enumeren i es defineixen en les seccions 4.1–4.16.

Els atributs enumerats i definits a continuació es van derivar de l'examen de les dades identificades i/o definides a FRBR, GARR, *UNIMARC manual — authorities format*,⁵ *Mandatory data elements for internationally shared resource authority records*⁶ (MLAR), i a *International standard archival authority record for corporate bodies, persons and families*⁷ (ISAAR(CPF)). Així, doncs, poden representar una llista més àmplia de possibles atributs dels que tradicionalment s'anoten com a dades d'autoritat de biblioteques. Ara bé, això no implica que aquests atributs es considerin obligatoris o necessaris en cap aplicació.

Més recentment han aparegut altres models, com ara l'*Encoded archival context*,⁸ que no han estat avaluats completament. Aquest podria ser un tema d'investigació en el futur.

Per als propòsits d'aquest model, els atributs es defineixen a un nivell “lògic” (és a dir, com a característiques de les entitats a les quals pertanyen, i no com a elements de dades definits específicament). En alguns casos, les característiques d'una entitat concreta poden canviar al llarg del temps (p. ex., el camp d'activitat d'una persona). El model no fa una distinció explícita entre els atributs que poden canviar amb el temps i aquells altres que no estan subjectes a canvi. Si els atributs es definissin al nivell d'elements de dades, es marcarien, respectivament, com a elements de dades repetibles o no repetibles.

Alguns dels atributs definits en el model es poden considerar com a components de l'entitat més que no pas com a atributs de l'entitat. La consideració com a components es justificaria si fos necessari definir atributs per als components que fossin diferents dels de l'entitat agregada, o si la correspondència de les tasques de l'usuari amb els components fos diferent de la correspondència d'aquelles tasques amb l'entitat agregada. Per als propòsits d'aquest model, es va considerar que no s'aplicava cap de les dues possibilitats anteriors.

En alguns casos, el model tracta una associació entre una entitat i una altra simplement com un atribut de la primera entitat. Per exemple, l'associació entre una *persona* i el *lloc* en què va néixer es podria expressar lògicament amb la definició d'una relació (“nascut en”) entre *persona* i *lloc*. Tanmateix, per als propòsits d'aquest estudi, es va considerar suficient tractar el lloc de naixement simplement com

un atribut de *persona*. Això no exclou la possibilitat de desenvolupar més el model per reflectir aquella associació més formalment com una relació entre les dues entitats.

Si el model s'ampliés per tractar aquelles associacions com a relacions entre les entitats definides, seria possible definir, a la vegada, atributs que s'apliquessin a les relacions mateixes. Per exemple, si l'associació entre una *persona* i un *lloc* en el qual la *persona* resideix es definís com una relació (“resideix en”), llavors seria possible definir un atribut de la relació per representar les dates en les quals s'aplicava la relació (és a dir, el període durant el qual la *persona* residia en aquell *lloc*). Tanmateix, per als propòsits d'aquest estudi es va considerar, una vegada més, que no era necessari definir aquell nivell de detall.

Cal destacar que *nom* i *identificador* s'han definit en aquest model com a entitats de ple dret, i s'han enllaçat mitjançant les relacions “és la denominació de” i “és assignat a”, respectivament, a les entitats *persona*, *família*, *entitat corporativa*, *obra*, *expressió*, *manifestació*, *item*, *concepte*, *objecte*, *esdeveniment* i *lloc*; per això, els atributs corresponents (p. ex., nom de persona, identificador de persona) no s'enumeren sota l'entitat associada. Per exemple, l'atribut d'FRBR “Títol de l'obra” es tracta, en el model d'autoritats, com un atribut del *nom* pel qual es coneix l'*obra*. Tanmateix, per mitjà de la relació, els atributs de les entitats *nom* i *identificador* funcionen de la mateixa manera que si es definissin com a atributs de l'entitat associada.

4.1 Atributs d'una persona

Dates associades amb la persona	Data o dates associades amb la <i>persona</i> . [FRBR]. Inclou l'any, o el dia/mes/any, de naixement, mort, etc. Inclou l'any, el període o el segle d'activitat.
Títol de la persona	Rang, càrrec, títol nobiliari, títol honorífic, etc., associat amb la <i>persona</i> . [FRBR]. Inclou títols de rang o de càrrec (p. ex., alcalde, primer ministre, governador civil). Inclou títols reials i nobiliaris, títols eclesiàstics, de tractament i honorífics (p. ex., reina, duc, papa, Sir, Dame). Inclou elements amb informació seglar o religiosa (p. ex., Sra., Swami, professor).
Gènere*	Gènere que identifica la <i>persona</i> (p. ex., home, dona, desconegut, altre).
Lloc de naixement*	El poble, la ciutat, la província, l'estat i/o el país on va néixer la <i>persona</i> .
Lloc de defunció*	El poble, la ciutat, la província, l'estat i/o el país on va morir la <i>persona</i> .

* Els atributs senyalats amb un asterisc (*) representen addicions als atributs identificats a l'estudi *Functional requirements for bibliographic records*.

País*	País amb el qual s'identifica la <i>persona</i> .
Lloc de residència*	País, estat, província, ciutat, etc., on la <i>persona</i> resideix o ha residit.
Afiliació*	Grup al qual la <i>persona</i> està o ha estat afiliada com a empleada, membre, identitat cultural, etc.
Adreça*	L'adreça actual o anterior del lloc de residència, empresa, o lloc de treball de la <i>persona</i> . Inclou el carrer, l'adreça postal, el número de telèfon, l'adreça de correu electrònic, etc. Inclou l'adreça d'un lloc web gestionat per la <i>persona</i> , sobre la <i>persona</i> o relacionat amb ella.
Llengua de la persona*	Llengua que usa la <i>persona</i> quan crea una expressió per publicar-la, retransmetre-la, etc.
Camp d'activitat*	Camp d'actuació, àrea d'expertesa, etc., en el qual la <i>persona</i> participa o ha participat.
Professió/ ocupació*	Professió o ocupació en la qual la <i>persona</i> treballa o ha treballat.
Biografia/ història*	Informació relativa a la vida o història de la <i>persona</i> .
Altra informació associada amb la persona	Elements d'informació diferents del títol pel qual la <i>persona</i> és coneguda o identificada. Inclou elements com ara “sant”, “esperit”, etc. Inclou elements com ara “Jr.”, “III”, etc., quan van associats amb una <i>persona</i> el nom de la qual inclou un cognom. Inclou informació que associa la <i>persona</i> amb una <i>obra</i> concreta (p. ex., “Author of Early impressions”, “Autor de los Avisos espirituales”). Inclou informació que associa la <i>persona</i> amb una altra (p. ex., “Deixeble de Rembrandt”).

4.2 Atributs d'una família

Tipus de família	Categorització o descriptor genèric del tipus de <i>família</i> . Inclou categoritzacions, com ara clan, dinastia, unitat familiar, patriarcat, matriarcat, etc.
Dates de la família	Dates associades amb la <i>família</i> .
Llocs associats amb la família	Informació relativa a llocs on la <i>família</i> resideix, ha residit o amb els quals ha tingut alguna relació.
Camp d'activitat	Camp d'actuació, àrea d'expertesa, etc., en el qual la <i>família</i> participa o ha participat.
Història de la família	Informació relativa a la vida o història de la <i>família</i> .

4.3 Atributs d'una entitat corporativa

Lloc associat amb l'entitat corporativa	Lloc geogràfic de qualsevol nivell associat amb l' <i>entitat corporativa</i> . Inclou països, estats, províncies, comarques, ciutats, pobles, etc. Inclou el lloc on es duu a terme una reunió, un congrés, una exposició, una fira, etc. Inclou la localització de la seu central.
Dates associades amb l'entitat corporativa	Data o rang de dates en el qual es duu a terme una reunió, un congrés, una exposició, una fira, etc., o data amb la qual s'associa altrament una <i>entitat corporativa</i> . Inclou les dates de creació d'una organització, una firma comercial, etc. Inclou les dates d'existència d'una organització, un govern, etc.
Llengua de l'entitat corporativa*	Llengua que l' <i>entitat corporativa</i> usa en les seves comunicacions.
Adreça*	Adreça actual o anterior de la seu o les seus de l' <i>entitat corporativa</i> . Inclou l'adreça de la seu central o d'altres oficines de l' <i>entitat corporativa</i> . Inclou el carrer, l'adreça postal, el número de telèfon, l'adreça de correu electrònic, etc.

	Inclou l'adreça d'un lloc web gestionat per l' <i>entitat corporativa</i> , sobre l' <i>entitat corporativa</i> o relacionat amb ella.
Camp d'activitat*	Àrea de negocis a la qual es dedica l' <i>entitat corporativa</i> , la seva àrea de competència, de responsabilitat, jurisdicció, etc.
Història*	Informació relativa a la història de l' <i>entitat corporativa</i> . Inclou informació històrica relativa a l'organització, la institució, etc.
Altra informació associada amb l'entitat corporativa	Informació sobre la constitució com a societat comercial o l'estat jurídic de l' <i>entitat corporativa</i> , o qualsevol altre terme que serveixi per diferenciar l'entitat d'altres entitats corporatives, persones, etc. [FRBR]. Inclou termes que indiquen els tipus d'estat legal (p. ex., GmbH, S.A.). Inclou tipus d'entitats o tipus de jurisdiccions (p. ex., organització social, província, grup musical) Inclou altres característiques distintives de l' <i>entitat corporativa</i> (p. ex., nom de la denominació d'una església local).

4.4 Atributs d'una obra

Forma de l'obra	Classe a la qual pertany l' <i>obra</i> . [FRBR]. Inclou formes, gèneres, etc. (p. ex., novel·la, teatre, poema, assaig, biografia, simfonia, concert, sonata, mapa, dibuix, pintura, fotografia).
Data de l'obra	La primera data (normalment l'any) associada amb l' <i>obra</i> . [FRBR, modificat]. Inclou dates soles i rangs de dates. Inclou la data de creació. Inclou la data de la primera publicació o emissió en absència d'una data de creació probable.
Repartiment de l'execució	El repartiment de l'execució instrumental, vocal i/o un altre repartiment per al qual estava pensada originalment una obra musical. [FRBR]. Inclou instruments individuals, conjunts instrumentals, orquestres, etc. Inclou veus individuals, conjunts vocals, cors, etc.

Inclou altres objectes que es poden usar en l'execució de l'*obra* (p. ex., culleres, pales de rentar).

Matèria de l'obra* Els aspectes temàtics de l'*obra* i el seu contingut.

Inclou informació sobre la matèria de l'*obra*.

Inclou números de classificació.

Designació numèrica Número assignat a l'*obra*. [FRBR, modificat].

Inclou números de sèrie, números d'opus assignats pel compositor d'una obra musical, etc.

Tonalitat Conjunt de relacions harmòniques que determina el centre tonal d'una escala sonora d'una obra musical. [FRBR].

Inclou la tonalitat en què l'*obra* es va compondre originalment.

Lloc d'origen de l'obra* El país o una altra jurisdicció territorial o l'àrea cultural on es va originar l'*obra*.

Inclou l'àrea d'origen, etc.

Història* Informació relativa a la història de l'*obra*.

Inclou informació històrica relativa a l'*obra*, inclosos els canvis de títol dels recursos continus.

Altres característiques distintives Qualsevol característica que serveixi per diferenciar l'*obra* d'una altra *obra* amb el mateix títol. [FRBR].

Inclou parts del contingut intel·lectual o artístic.

Inclou incipits musicals.

Nota: Els atributs d'una obra enumerats més amunt només inclouen aquells atributs que normalment es representen en punts d'accés controlats o en altres elements de dades que s'anoten en registres d'autoritat. No inclouen altres atributs d'una obra que poden estar representats en registres bibliogràfics, tal com s'identifiquen a l'estudi Functional requirements for bibliographic records.

4.5 Atributs d'una expressió

Forma de l'expressió	<p>Mitjà pel qual l'<i>obra</i> és realitzada. [FRBR].</p> <p>Inclou la forma o el mitjà d'expressió (p. ex., notació alfanumèrica, notació musical, notació en moviment, so, imatge, o qualsevol de les seves combinacions).</p>
Data de l'expressió	<p>Data de creació de l'<i>expressió</i>. [FRBR].</p> <p>Inclou dates soles i rangs de dates.</p> <p>Inclou la data d'escriptura, mecanografiat, inscripció o registre d'un text, traducció, etc.</p> <p>Inclou la data de representació d'una obra dramàtica, d'execució d'una obra musical, etc.</p>
Repartiment de l'execució de l'expressió	<p>El repartiment de l'execució instrumental, vocal i/o un altre repartiment representat en l'<i>expressió</i> d'una obra musical. [FRBR].</p> <p>Inclou instruments individuals, conjunts instrumentals, orquestres, etc.</p> <p>Inclou veus individuals, conjunts vocals, cors, etc.</p> <p>Inclou altres objectes que es poden usar en l'execució de l'<i>obra</i> (p. ex., culleres, pales de rentar).</p>
Llengua de l'expressió	<p>Llengua en què està expressada l'<i>obra</i>. [FRBR].</p> <p>Inclou la llengua o les llengües de l'<i>expressió</i> com un tot.</p> <p>Inclou les llengües de components individuals de l'<i>expressió</i>.</p>
Tècnica	<p>Mètode usat per visualitzar una imatge gràfica (p. ex., un gravat) o per produir moviment en una imatge projectada (p. ex., animació, presa en directe, generada per ordinador, 3D). [FRBR].</p> <p>Inclou mencions de tècnica usades per distingir les <i>expressions</i> d'una <i>obra</i>.</p>
Altres característiques distintives	<p>Qualsevol característica de l'<i>expressió</i> que serveixi per diferenciar l'<i>expressió</i> d'una altra <i>expressió</i> de la mateixa <i>obra</i>. [FRBR].</p> <p>Inclou noms associats amb versions variants de l'<i>obra</i> (p. ex., la versió King James, la versió de Torres Amat).</p> <p>Inclou designacions d'“edició” i de “versió” relatives al contingut intel·lectual de l'<i>expressió</i> (p. ex., Versió 2.1, abridged ed.).</p>

Nota: Els atributs d'una expressió enumerats més amunt només inclouen aquells atributs que normalment es representen en punts d'accés controlats o en altres elements de dades que s'anoten en registres d'autoritat. No inclouen altres atributs d'una expressió que poden estar representats en registres bibliogràfics, tal com s'identifiquen a l'estudi Functional requirements for bibliographic records.

4.6 Atributs d'una manifestació

Designació d'edició/emissió	Element d'informació que apareix en la <i>manifestació</i> i que normalment indica una diferència, ja sigui en contingut o en forma, entre la <i>manifestació</i> i una altra <i>manifestació</i> relacionada publicada prèviament pel mateix editor/distribuïdor (p. ex., segona edició), o publicada simultàniament ja sigui pel mateix editor/distribuïdor o per un altre (p. ex., edició en caràcters grans, British edition). [FRBR].
Lloc de publicació/distribució	La ciutat, el poble o una altra localitat associada en la <i>manifestació</i> amb el nom de l'editor o del distribuïdor. [FRBR].
Editor/distribuïdor	Individu, grup o organització mencionat en la <i>manifestació</i> com a responsable de la publicació, la fabricació, la distribució, l'emissió o la comercialització de la <i>manifestació</i> . [FRBR].
Data de publicació/distribució	Data (normalment l'any) en què la <i>manifestació</i> es va posar a disposició del públic. En absència d'una data designada com a data de publicació o d'emissió, una data de <i>copyright</i> o una data d'impressió o de fabricació poden fer de substitutes. [FRBR].
Forma del suport	Classe específica de material a la qual pertany el suport físic de la <i>manifestació</i> (p. ex., una casset sonora, un videodisc, un cartutx de microfilm). [FRBR].
Numeració	Designació del volum/número, etc., i/o de la data que apareix en una publicació en sèrie. [FRBR].

Nota: Els atributs d'una manifestació enumerats més amunt només inclouen aquells atributs que normalment es representen en punts d'accés controlats o en altres elements de dades que s'anoten en registres d'autoritat. No inclouen altres atributs d'una manifestació que poden estar representats en registres bibliogràfics, tal com s'identifiquen a l'estudi Functional requirements for bibliographic records.

4.7 Atributs d'un ítem

Localització de l'ítem*	Col·lecció i/o institució on l'ítem es conserva, s'emmagatzema i es posa a disposició de l'usuari.
Història de la custòdia de l'ítem*	Registre dels propietaris anteriors d'un ítem.

Font immediata d'adquisició de l'ítem* Font d'adquisició directa d'un *ítem* i circumstàncies en les quals es va adquirir.

Nota: Els atributs d'un ítem enumerats més amunt només inclouen aquells atributs que normalment es representen en punts d'accés controlats o en altres elements de dades que s'anoten en registres d'autoritats. No inclouen altres atributs d'un ítem que poden estar representats en registres bibliogràfics, tal com s'identifiquen a l'estudi Functional requirements for bibliographic records.

4.8 Atributs d'un concepte

Nota: No es defineixen atributs de l'entitat concepte en espera del treball del FRSAR Working Group.

4.9 Atributs d'un objecte

Nota: No es defineixen atributs de l'entitat objecte en espera del treball del FRSAR Working Group.

4.10 Atributs d'un esdeveniment

Nota: No es defineixen atributs de l'entitat esdeveniment en espera del treball del FRSAR Working Group.

4.11 Atributs d'un lloc

Nota: No es defineixen atributs de l'entitat lloc en espera del treball del FRSAR Working Group.

4.12 Atributs d'un nom

Tipus de nom Categoria del *nom*.

Inclou noms personals, noms d'entitat, noms de famílies, noms comercials, i títols d'obres i de manifestacions.

Inclou noms de conceptes, d'objectes, d'esdeveniments i de llocs.

Cadena de caràcters del nom	Seqüència de caràcters numèrics i/o alfabètics o símbols que representen el nom d'una entitat.
Abast de l'ús	<p>Forma de l'<i>obra</i> associada amb un nom concret d'una persona.</p> <p>Inclou formes, gèneres, etc. (p. ex., obres literàries, obres de crítica, obres de matemàtiques, novel·les policiaques) associats amb un nom usat per un autor.</p>
Dates d'ús	Dates associades amb l'ús d'un nom concret establert per una persona, entitat corporativa o família.
Llengua del nom	Llengua en la qual s'expressa el <i>nom</i> .
Esriptura del nom	Esriptura en la qual es presenta el <i>nom</i> .
Sistema de transliteració del nom	Sistema usat per produir la forma transliterada del nom.

4.13 Atributs d'un identificador

Tipus d'identificador	<p>Codi o una altra designació que indica el tipus d'identificador (és a dir, el domini en el qual s'assigna l'identificador).</p> <p>Inclou cadenes alfabètiques que identifiquen el sistema de numeració (p. ex., "ISBN", "ISSN", "ISRC").</p> <p>Inclou símbols que identifiquen el tipus d'identificador (p. ex., ®).</p>
------------------------------	---

4.14 Atributs d'un punt d'accés controlat

Tipus de punt d'accés controlat	<p>Categorització o descriptor genèric del <i>punt d'accés controlat</i>.</p> <p>Inclou termes i/o codis que designen el tipus de punt d'accés (p. ex., punt d'accés de nom personal, punt d'accés de nom de família, punt d'accés de nom d'entitat corporativa, punt d'accés de nom de reunió, punt d'accés de nom territorial, punt d'accés de títol, punt d'accés de títol col·lectiu o punts d'accés que consisteixen en una combinació de noms, com ara punts d'accés de creador/títol).</p>
Estat del punt d'accés controlat	Indicació del nivell d'establiment del punt d'accés autoritzat de l'entitat (p. ex., provisional).
Indicació de l'ús del punt d'accés controlat	Indicació de si les regles amb les quals s'ha elaborat el punt d'accés el designen com una forma autoritzada o preferida (és a dir, com un punt d'accés autoritzat), o com una forma variant o no preferida (és a dir, com a punt d'accés variant).

Punt d'accés no diferenciat	Indicació que el <i>punt d'accés controlat</i> de la forma autoritzada del nom (és a dir, el punt d'accés autoritzat) no és prou precís per diferenciar entre dues o més entitats identificades pel mateix nom.
Llengua de la base del punt d'accés	Llengua en la qual s'anota la base del punt d'accés.
Llengua de la catalogació	Llengua en la qual s'anoten les addicions a la base del punt d'accés.
Escriptura de la base del punt d'accés	Forma dels caràcters gràfics en la qual s'anoten les dades de la base del punt d'accés.
Escriptura de la catalogació	Forma dels caràcters gràfics en la qual s'anoten les addicions a la base del punt d'accés.
Sistema de transliteració de la base del punt d'accés	Indicació del sistema de transliteració usat en transliterar la base del punt d'accés.
Sistema de transliteració de la catalogació	Indicació del sistema de transliteració usat en transliterar les addicions a la base del punt d'accés.
Font del punt d'accés controlat	Publicació o font de referència usada en establir la forma del nom o del títol en la qual es basa el <i>punt d'accés controlat</i> . Inclou el títol, l'editor, la data, etc., del recurs per al qual es va crear originalment el <i>punt d'accés controlat</i> . Inclou el títol, l'edició, etc., de la font o les fonts de referència usades per establir el nom o el títol convencional.
Base del punt d'accés	Tots els elements d'un <i>punt d'accés controlat</i> que són part integral del nom o de l'identificador que forma la base del punt d'accés. Inclou l'element nom d'un <i>punt d'accés controlat</i> que comença amb el nom d'una persona, família o entitat corporativa. Inclou l'element frase d'un <i>punt d'accés controlat</i> que comença amb una frase associada amb una persona que s'usa en lloc d'un nom, com ara quan el nom de la persona no és conegut (p. ex., A Physician, Author of Early impressions, Autor de los Avisos espirituales). Inclou l'element nom d'una entitat subordinada o relacionada d'un <i>punt d'accés controlat</i> que comença amb el nom de l'entitat superior.

Inclou l'element nom d'un organisme de l'Administració pública, d'un càrrec, un cos legislatiu, un tribunal, etc., d'un *punt d'accés controlat* que comença amb el nom de l'autoritat territorial.

Inclou l'element nom d'un concili religiós, un càrrec, una província, un sínode, etc., d'un *punt d'accés controlat* que comença amb el nom de l'entitat religiosa.

Inclou l'element títol d'un *punt d'accés controlat* d'una *obra*.

Inclou un terme que designa la forma a l'inici de l'element títol d'un *punt d'accés controlat* d'una *obra* o una *expressió* musical (p. ex., Simfonia, Concert).

Inclou títols convencionals i col·lectius a l'inici de l'element títol d'un *punt d'accés controlat* d'una *obra* o una *expressió* (p. ex., Tractats, Lleis, Obres, Seleccions, Música per a piano).

Inclou l'element o els elements addicionals d'un *punt d'accés controlat* de títol col·lectiu (és a dir, un terme o uns termes subsegüents usats per subdividir el títol uniforme col·lectiu).

Addició

Nom, títol, data, lloc, número, o una altra designació afegida a la base del punt d'accés.

De vegades s'anomena "qualificador".

Inclou la forma més completa del nom afegida a la base del punt d'accés.

Inclou un títol nobiliari, reial o eclesiàstic afegit a la base del punt d'accés.

Inclou les dates afegides a la base del punt d'accés.

Inclou el nom de lloc associat amb una *entitat corporativa* afegit a la base del punt d'accés.

Inclou un número associat amb una *entitat corporativa* o amb una obra musical afegit a la base del punt d'accés.

Inclou el títol d'una adaptació o versió d'una *obra* afegit a la base del punt d'accés.

Inclou el nom i/o el número d'una secció o part d'una *obra* afegit/s a la base del punt d'accés.

Inclou un terme que designa la forma d'una *obra* afegit a la base del punt d'accés.

Inclou un terme que designa la llengua de l'*expressió* afegit a la base del punt d'accés.

Inclou un terme que designa la tonalitat en la qual es va compondre originalment una obra musical afegit a la base del punt d'accés.

Inclou un terme que designa el repartiment de l'execució per al qual es va concebre originalment una obra musical afegit a la base del punt d'accés.

Inclou altres designacions associades amb *persones* i *entitats corporatives* afegides a la base del punt d'accés.

Nota: Per als propòsits d'aquest estudi, s'exclouen de l'abast de les addicions als punts d'accés controlats que s'anoten en dades d'autoritat, els termes que indiquen la funció de l'entitat representada pel punt d'accés controlat d'un registre bibliogràfic amb relació a l'obra, l'expressió, la manifestació o l'ítem (p. ex., editor, traductor, il·lustrador).

4.15 Atributs de les regles

Citació de les regles

Citació del codi de catalogació, conjunt de regles, instruccions, etc.

Inclou el títol de les *regles*, etc., i, si cal, el nom de l'entitat responsable de les *regles*, la designació d'edició, la data, etc.

Nota: La citació també pot incloure una referència a una regla o unes regles concretes dins del codi de catalogació, etc.

Identificador de les regles

Acrònim, inicials o codi alfanumèric que identifica les *regles*.

4.16 Atributs d'una agència

Nom de l'agència Nom pel qual es coneix normalment l'*agència*.

Inclou el nom de l'*agència* responsable de la creació del registre (és a dir, la font que l'origina), de l'*agència* responsable de transcriure'l en format llegible per màquina, de l'*agència* responsable de modificar-lo, i de l'*agència* que és responsable de distribuir-lo.

Inclou acrònims o inicials usats en lloc del nom complet de l'*agència*.

Identificador de l'agència

Codi alfanumèric que identifica l'*agència*.

Inclou codis normalitzats usats com a identificadors de l'*agència* (p. ex., ISO 15511, International standard identifier for libraries and related organizations (ISIL)) i els codis d'organitzacions de MARC 21.

Localització de l'agència

País, estat, província, ciutat, etc., en el qual està situada l'*agència* o la seva seu central, o l'adreça de l'*agència*.

5 RELACIONS

5.1 Relacions d'autoritat en el context del model

En les seccions següents es descriuen quatre grans categories de relacions representades en dades d'autoritat. La primera categoria (descrita a la secció 5.2) inclou les relacions que operen en un nivell genèric entre els tipus d'entitat representats en el diagrama entitat-relació de la secció 3.3 (**figura 2**).

Les categories segona i tercera (descrites a les seccions 5.3 i 5.4) fan referència a les relacions que normalment es representen en l'estructura de referències del registre d'autoritat (és a dir, en les referències mateixes, en notes d'informació, en frases amb instruccions o en les notes del catalogador). En algunes aplicacions, aquestes relacions es poden establir mitjançant l'ús de dades codificades que poden generar constants de visualització. La primera d'aquestes categories inclou les relacions entre ocurrències específiques de les entitats *persona*, *família*, *entitat corporativa* i *obra*. La segona inclou les relacions entre una ocurrència específica de l'entitat *persona*, *família*, *entitat corporativa* o *obra*, d'una banda, i el *nom* específic pel qual es coneix l'entitat, de l'altra.

La quarta categoria (descrita a la secció 5.5) inclou les relacions entre ocurrències específiques de l'entitat *punt d'accés controlat* representades en les estructures d'enllaç inserides en registres d'autoritat (p. ex., els enllaços entre camps que contenen les mateixes dades anotades en escriptures diferents).

5.2 Relacions representades en els diagrames de nivell superior

El diagrama entitat-relació de la secció 3.3 (**figura 2**) mostra les relacions que funcionen entre les entitats definides en el model en el nivell superior de generalització.

Les relacions traçades a la **figura 2** representen les associacions entre les entitats bibliogràfiques i els noms pels quals se les coneix i els identificadors que se'ls assignen. *Persones*, *famílies*, *entitats corporatives*, *obres*, *expressions*, *manifestacions*, *ítems*, *conceptes*, *objectes*, *esdeveniments* i *llocs* “es denominen” pels *noms* que se'ls associen (és a dir, “es coneixen per” aquells noms). De manera similar, a aquelles entitats “se'ls assignen” *identificadors*.

La **figura 2** també traça una relació genèrica entre *persones, famílies i entitats corporatives*, d'una banda, i *obres, expressions, manifestacions i ítems*, de l'altra. Per exemple, una *persona* pot estar associada amb una *obra* (com a autora de l'obra, com a receptora de la correspondència inclosa a l'obra, com a acusada en un judici del qual es fa l'informe en l'obra, etc.). De manera similar, una *persona* o una *entitat corporativa* pot estar associada a l'*expressió* d'una *obra* (p. ex., com a intèrpret de l'obra), amb una *manifestació* (p. ex., com a productora de la manifestació), o amb un *ítem* (p. ex., com a propietària de l'ítem). La relació genèrica (“s'associa amb”) es pot representar en els registres d'autoritat de nom/títol mitjançant la combinació d'un punt d'accés de nom que representa la *persona*, la *família* o l'*entitat corporativa* i un punt d'accés de títol que representa una *obra*, una *expressió*, una *manifestació* o un *ítem* associat.

Les relacions traçades en la part inferior de la **figura 2**, representen les relacions entre *noms i identificadors*, d'una banda, i els *punts d'accés controlats* que “es basen en” aquells *noms i identificadors*, les *regles* que “regulen” la forma i l'estructura dels *punts d'accés controlats*, i les *agències* que “apliquen” les *regles* en “crear i modificar” *punts d'accés controlats*, d'una altra.

5.3 Relacions entre persones, famílies, entitats corporatives i obres

En les dades d'autoritat hi ha una sèrie de tipus de relacions que operen entre ocurrències específiques de les entitats representades a la part superior de la **figura 2** (*persona, família, entitat corporativa, obra, expressió, manifestació, ítem, concepte, objecte, esdeveniment i lloc*).

Les relacions d'aquesta categoria inclouen aquelles que operen entre ocurrències específiques d'entitats del mateix tipus (p. ex., les relacions entre una *persona* i una altra, les relacions entre una *obra* i una altra), així com aquelles que operen entre una ocurrència específica d'un tipus d'entitat i una ocurrència específica d'un tipus diferent d'entitat (p. ex., les relacions entre una *persona* i una *entitat corporativa*). En les dades d'autoritat aquestes relacions s'expressen normalment com la relació entre els noms autoritzats (forma preferida del nom) assignats a cada entitat. Aquestes relacions es poden fer explícites mitjançant notes d'informació, frases amb instruccions, notes del catalogador, o amb dades codificades usades per generar constants de visualització, o poden estar implícites simplement per mitjà de la relació de referència “vegeu també” entre una forma autoritzada del nom de cada entitat i una altra (vegeu 5.4, Relacions entre els diversos noms de persones, famílies, entitats corporatives i obres, i 5.5, Relacions entre punts d'accés controlats).

La **taula 1** destaca una mostra dels tipus de relacions que funcionen entre ocurrències específiques de les entitats *persona, família, entitat corporativa i obra*, o entre una ocurrència d'un d'aquests tipus d'entitat i una ocurrència d'un tipus diferent d'entitat, tal com es representa normalment en registres d'autoritat de nom, de títol i de nom-títol.

Els tipus de relacions identificats a la **taula 1** només pretenen ser representatius i no volen proporcionar una taxonomia exhaustiva de les relacions d'aquesta categoria que es poden representar en dades d'autoritat. Es reconeix que les aplicacions concretes seleccionaran aquelles relacions que són importants per a l'aplicació; així, doncs, tampoc no hi ha cap intenció de designar aquestes relacions com a obligatòries o opcionals. (Cal notar que la taula no inclou les relacions d'aquesta categoria relatives a dades d'autoritat de matèria).

A més dels tipus de relacions enumerats a la **taula 1**, les relacions de “funció” s’inclouen en la relació “s’associa amb”, que es mostra a la part superior de la **figura 2** i que es descriu a la secció 3.3. Si cal més especificitat, les aplicacions poden optar per subdividir aquestes associacions (o “funcions”). Les “funcions” inclouen termes com ara editor, il·lustrador, traductor, acusat, tipògraf, propietari anterior, que poden representar la naturalesa específica de les relacions entre una *persona*, una *família* o una *entitat corporativa* i una *obra*, una *expressió*, una *manifestació* o un *ítem* descrit o referenciat en un registre bibliogràfic. Aquells termes poden ser dades identificadores en registres bibliogràfics i d'autoritat, però actualment només s'afegeixen als registres bibliogràfics.

A les seccions 5.3.1–5.3.7 es donen les definicions i els exemples de cada un dels tipus de relacions identificats a la **taula 1**.

Altres comunitats poden usar una terminologia diferent. Els exemples també presenten suggeriments de com es pot aplicar el model conceptual en aplicacions concretes de dades d'autoritat. No es donen exemples de les relacions que normalment no s'expressen en registres d'autoritat.

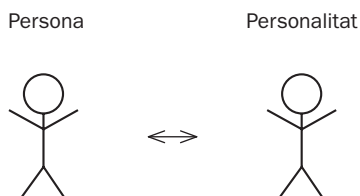
Taula 1: Relacions entre persones, famílies, entitats corporatives i obres

TIPUS D'ENTITAT	EXEMPLES DE TIPUS DE RELACIÓ
Persona ↔ Persona	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de pseudònim ▪ Relació seglar ▪ Relació religiosa ▪ Relació de càrrec ▪ Relació d'atribució ▪ Relació de col·laboració ▪ Relació de germandat ▪ Relació pares/fill
Persona ↔ Família	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de pertinença
Persona ↔ Entitat corporativa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de pertinença
Família ↔ Família	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació genealògica
Família ↔ Entitat corporativa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de fundació ▪ Relació de propietat
Entitat corporativa ↔ Entitat corporativa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació jeràrquica ▪ Relació seqüencial
Obra ↔ Obra	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació d'equivalència ▪ Relació derivativa ▪ Relació descriptiva ▪ Relació tot/part ▪ Relació d'acompanyament (part a part) ▪ Relació seqüencial ▪ Relació de característica compartida

5.3.1 Relacions entre persones

Relació de pseudònim

És la relació entre una *persona* “real” (és a dir, un individu) i una o més personalitats o identitats adoptades per aquell individu per mitjà de l'ús d'un o més pseudònims.

Exemple

En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà d'enllaços entre els noms autoritzats (forma preferida del nom) assignats a cada entitat (referències de “vegeu també”) i/o amb notes d'informació:

La relació entre la persona coneguda com a *Eric Arthur Blair* i la personalitat que va usar en les obres literàries, *George Orwell*.

La relació entre la persona coneguda com a *Barbara Mertz* i les dues altres personalitats que va adoptar, *Barbara Michaels* i *Elizabeth Peters*.

Relació seglar

És la relació entre una *persona* i la identitat que aquesta persona assumeix com a seglar.

Exemple

La relació entre el papa conegut com a *papa Joan XXIII* i la seva identitat seglar *Angelo Giuseppe Roncalli*.

Relació religiosa

És la relació entre una *persona* i la identitat que aquesta persona assumeix en la seva condició religiosa.

Exemple

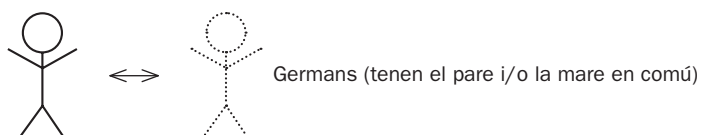
La relació entre la persona coneguda com a *Thomas Merton* i el seu nom de religió, *Father Louis*.

Relació de càrrec

És la relació entre una *persona* i la identitat que aquesta persona assumeix en la seva capacitat oficial.

Exemple

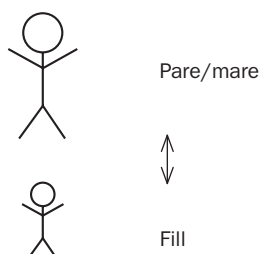
La relació entre la persona coneguda com a *John Fitzgerald Kennedy* i el seu nom oficial com a president dels Estats Units d'Amèrica, durant el període 1961–1963.

Exemple

Aquest tipus de relació gairebé mai no s'expressa en les dades bibliogràfiques o d'autoritat.

Relació pares/fill

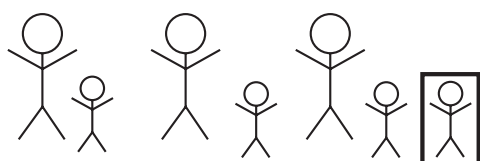
És la relació entre dues persones, una de les quals és un dels “pares” o el “fill” de l'altra. Aquest tipus de relació sovint es representa en virtut de la relació amb la família o el grup al qual pertany el “fill”. Vegeu la “relació de pertinença” a 5.3.2, Relacions entre persones i famílies, i a 5.3.3, Relacions entre persones i entitats corporatives.

Exemple

Aquest tipus de relació gairebé mai no s'expressa en les dades bibliogràfiques o d'autoritat.

5.3.2 Relacions entre persones i famílies**Relació de pertinença**

És la relació entre una *persona* i la *família* de la qual és membre.

Exemple

En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà d'enllaços entre els noms autoritzats assignats a cada entitat (referències de “vegeu també”) i/o amb notes d'informació:

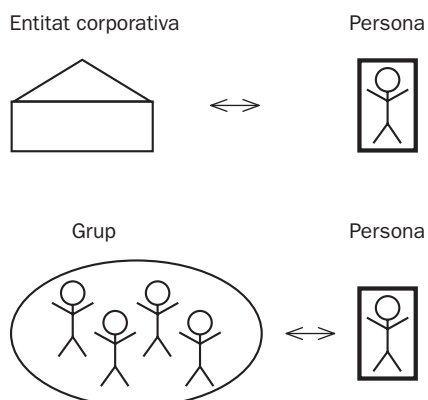
La relació entre la fotògrafa italiana coneguda com a *Wanda Wulz* i altres membres de la seva família, coneguda com a *família Wulz*.

5.3.3 Relacions entre persones i entitats corporatives

Relació de pertinença

És la relació entre una *persona* i una *entitat corporativa* de la qual és membre o a la qual està afiliada.

Exemples

En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà d'enllaços entre els noms autoritzats assignats a cada entitat (referències de “vegeu també”), amb notes del catalogador i/o amb notes d'informació:

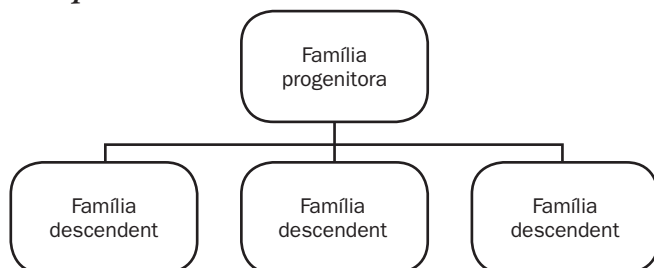
La relació entre tres persones, *Tomislav Alajbeg*, *Trpimir Alajbeg* i *Boris Budiša*, i el grup conegut com a *Digitalis Vulgaris*.

La relació entre la persona coneguda com a *Buddy Rich* i el grup musical conegut com a *Buddy Rich Band*.

5.3.4 Relacions entre famílies

Relació genealògica

És la relació entre una *família* i una altra que descendeix de la primera o que n'és predecessora.

Exemple

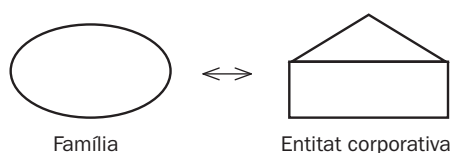
En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà d'enllaços entre els noms autoritzats assignats a cada entitat (referències de "vegeu també"), amb notes del catalogador i/o amb notes d'informació:

La relació entre la família coneguda com a *Casa de Condé* i la família coneguda com a *Casa de Conti*, que descendeix de la primera.

5.3.5 Relacions entre famílies i entitats corporatives

Relació de fundació

És la relació entre una *família* i una *entitat corporativa* creada per aquella família.

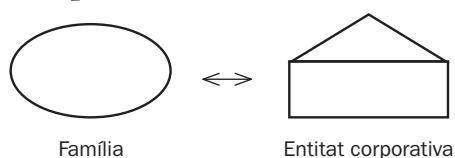
Exemple

En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà d'enllaços entre els noms autoritzats assignats a cada entitat (referències de "vegeu també"), amb notes del catalogador i/o amb notes d'informació:

La relació entre la família coneguda com a *Hall family* i l'organització coneguda com a *Hall Family Foundation*, creada per aquella família.

Relació de propietat

És la relació entre una *família* i una *entitat corporativa* de la qual és propietària.

Exemple

En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà d'enllaços entre els noms autoritzats assignats a cada entitat (referències de “vegeu també”), amb notes del catalogador i/o amb notes d'informació:

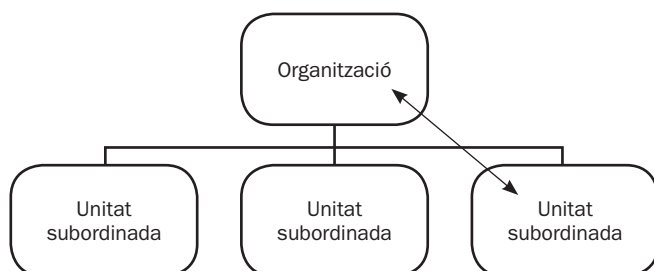
La relació entre la família coneguda com a *Herlin family* i l'empresa de la qual és propietària, coneguda com a *Kone*.

5.3.6 Relacions entre entitats corporatives

Relació jeràrquica

És la relació entre dues *entitats corporatives*, una de les quals està subordinada a l'altra (dins de la jerarquia corporativa, etc.).

Exemple

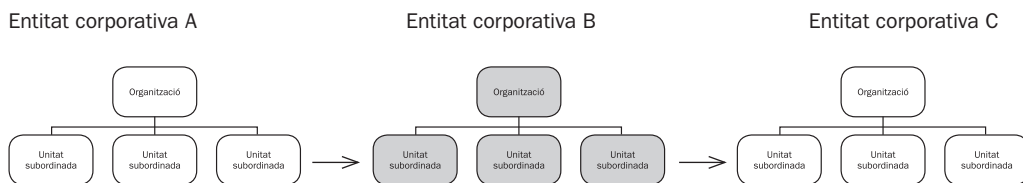
En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà de l'estructura jeràrquica de la forma autoritzada del nom assignada a l'entitat subordinada (que inclou la forma preferida del nom de l'entitat de nivell superior), per mitjà de referències de “vegeu”, i/o explicada amb notes d'informació o amb notes del catalogador:

La relació entre el congrés conegut com a *Journée de la kinésithérapie* i el congrés conegut com a *11e Congrès de pneumologie de langue française*, del qual la *Journée de la kinésithérapie* n'era part.

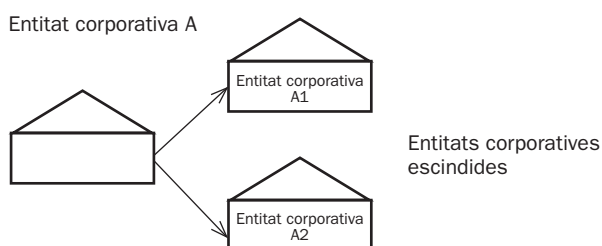
La relació entre l'entitat corporativa coneguda com a *Carl A. Kroch Library* i l'entitat corporativa coneguda com a *Cornell University*, de la qual la biblioteca n'és part.

Relació seqüencial

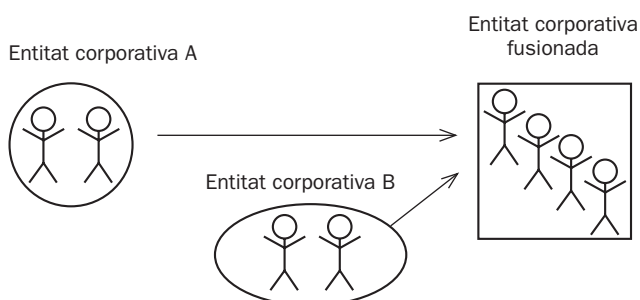
És la relació entre dues o més *entitats corporatives* (és a dir, organitzacions, reunions, congressos, etc.) que van, cronològicament, a continuació de la primera (p. ex., predecessor/successor, escissions, fusions, reunions/congressos subsegüents).

Exemples

o

o

En general, aquesta relació s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà de referències de “vegeu també”, amb notes d'informació, i/o amb notes del catalogador que enllacen els noms autoritzats assignats a cada entitat:

La relació entre l'entitat corporativa coneguda com a *Second Presbyterian Church, Cranbury, N.J.*, i l'entitat corporativa coneguda com a *First Presbyterian Church, Cranbury, N.J.*, de la qual la primera es va escindir el 1836 i a la qual, posteriorment, es va tornar a reintegrar.

La relació entre els grups musicals coneguts com a *Eppu Normaali*, *Popeda* i *Räp Popeda*, que es van fusionar per formar el grup musical conegut com a *Eppupopedanormaali*.

La relació entre l'entitat corporativa coneguda com a *Lapin korkeakoulu* i la mateixa entitat que posteriorment és coneguda com a *Lapin yliopisto*.

La relació entre la reunió coneguda com a *Technical Thick Film Symposium* i les reunions posteriors conegudes com a *Symposium on Hybrid Microelectronics*, *Hybrid Microelectronics Symposium* i *International Hybrid Microelectronics Symposium*.

5.3.7 Relacions entre obres, expressions, manifestacions i ítems

Relació d'equivalència

És la relació subjectiva entre una *manifestació* o un *ítem* i una altra *manifestació* o un altre *ítem* que materialitza el mateix contingut intel·lectual o artístic (*obra* o *obra/expressió*), però que està empaquetat o presentat de manera diferent (p. ex., un original i unes còpies exactes, digitalitzacions, facsímils, reimpressions, fotocòpies, versions en microforma i altres reproduccions similars, com ara un mapa original imprès sobre paper i una fotocòpia o una microcòpia o la còpia digital corresponent, un enregistrament sonor en un disc i un CD amb la mateixa música, una pel·lícula cinematogràfica en una bobina i en un videocasset o un DVD).

Aquesta relació és un dels tipus de relació de característica compartida, en la qual l'*obra* és la característica comuna. L'equivalència és subjectiva perquè depèn d'allò que l'usuari consideri què és "el mateix". En qualsevol cas, la relació pot ser molt útil per reunir totes les *manifestacions* i els *ítems* que materialitzen la mateixa *obra* o la mateixa *obra/expressió*.

En general, aquesta relació s'expressa en les dades bibliogràfiques per mitjà de l'ús d'un punt d'accés autoritzat de l'*obra* comuna (la característica compartida) i/o amb notes o per mitjà de dades de fons enllaçades, més que no pas en les dades d'autoritat.

Relació derivativa

Aquesta relació pot ser de dos tipus. D'una banda, inclou relacions entre una *obra* original i un rang ampli de modificacions de l'original, incloses variacions o versions d'aquella *obra*, com ara edicions, revisions, traduccions, compendis, resums i sinopsis. D'una altra, també inclou obres noves que són adaptacions o modificacions d'una obra anterior (improvisacions, etc.); obres noves que consisteixen en un canvi de gènere d'una obra anterior (transformacions, dramatitzacions, novel·litacions, etc.), i obres noves que es basen en l'estil o el contingut temàtic d'una altra obra (traduccions lliures, paràfrasis, imitacions, paròdies, etc.).

En general, aquesta relació, que també es coneix com a "relació horitzontal", s'expressa en les dades d'autoritat com la relació entre els noms autoritzats assignats a cada entitat i/o amb notes d'informació. També es pot expressar en les dades bibliogràfiques per mitjà de l'ús del punt d'accés autoritzat de l'*obra* original amb l'addició d'elements identificadors que designen l'*expressió* o la *manifestació* derivada.

Exemples

La relació entre l'obra coneguda com *Coriolanus* de William Shakespeare i l'obra coneguda com *Coriolan von Shakespeare* de Bertold Brecht, que és una adaptació de l'obra de Shakespeare.

La relació entre l'obra coneguda com *The lord of the rings* de J.R.R. Tolkien i la paròdia d'aquesta obra coneguda com *Bore of the rings* d'Henry N. Beard.

La relació entre l'obra coneguda com *Ympäristöinformaatio kuluttajan päätöksenteossa* i l'obra coneguda com *Environmental information in consumer decision making* de Mary Niva, que és un resum en anglès de la primera.

La relació entre l'obra musical coneguda com *La chute de la maison Usher*, de Claude Debussy, i l'obra literària coneguda com *The fall of the house of Usher*, d'Edgar Allan Poe, en la qual es basa l'obra de Debussy.

La relació entre l'obra coneguda com *Roman d'Alexandre* i l'obra coneguda com *Roman de toute la chevalerie*, de Thomas de Kent, que és una versió posterior de la primera.

Relació descriptiva

És la relació entre una *obra*, una *expressió*, una *manifestació* o un *ítem* determinat i una *obra* nova que s'hi refereix com a matèria d'estudi (p. ex., crítica, comentari, ressenya, etc., i l'objecte d'aquesta anàlisi).

En general, aquesta relació s'expressa en les dades bibliogràfiques per mitjà d'un punt d'accés controlat de matèria per a l'*obra* objecte d'estudi, més que no pas per mitjà de les dades d'autoritat.

Relació tot/part

És la relació entre una *obra* i una o més *obres* que formen part de l'*obra* més àmplia (p. ex., l'antologia completa i les obres individuals, la col·lecció completa de monografies i les parts monogràfiques individuals, la publicació en sèrie completa i un número temàtic especial individual o un article important).

En general, aquest tipus de relació, que també es coneix com a “relació vertical” o “relació jeràrquica”, s'expressa en les dades d'autoritat per mitjà de l'ús de referències de “vegeu també” i/o amb notes d'informació o amb notes del catalogador. Sovint també s'expressa en les dades bibliogràfiques per mitjà de l'ús del punt d'accés autoritzat de l'*obra* que identifica el “tot” i/o notes que descriuen la relació de la part amb el tot, o per mitjà de l'ús de notes de contingut i/o punts d'accés autoritzats de cada una de les parts per descriure la relació entre el tot i les seves parts.

Exemple

La relació entre l'obra coneguda com *Anthologie grecque* i les tres parts d'aquesta obra conegudes com *Anthologie palatine*, *Anthologie Planude* i *Couronne*.

Relació d'acompanyament (part a part)

És la relació entre una *obra* i una altra que n'és el suplement (és a dir, una *obra* que està pensada per ser usada conjuntament amb l'*obra* relacionada o que la incrementa, com ara una guia del professor o la música incidental d'una obra de teatre; o una *obra* que està pensada per complementar o acompanyar una altra *obra*, com ara un conjunt de mapes que acompanya un vídeo amb documentals de viatges, un disc d'ordinador que acompanya un llibre de text, un conjunt de làmines que acompanya un text, les diverses parts d'un document compost).

En general, aquest tipus de relació s'expressa en les dades bibliogràfiques per mitjà d'una addició a la descripció física, amb notes i/o amb el punt d'accés autoritzat de la part relacionada, més que no pas

per mitjà de les dades d'autoritat. Tanmateix, les relacions d'acompanyament poden aparèixer en les dades d'autoritat, sobretot quan hi ha moltes *manifestacions* involucrades, per proporcionar referències de “vegeu també” o notes d'informació.

Exemples

La relació entre l'obra coneguda com *United States catalog* i l'obra coneguda com *Cumulative book index*, que és un suplement de la primera.

La relació entre l'obra coneguda com *The merchant of Venice* de William Shakespeare i l'obra coneguda com *Incidental music for Shakespeare's The merchant of Venice* de John Barbison.

Relació seqüencial

És la relació entre una *obra* i una altra *obra* de contingut diferent que n'és la predecessora o successora (p. ex., una seqüela, una publicació seriada o una col·lecció que ha canviat de títol). S'exclouen les *obres* derivades que modifiquen el contingut d'una *obra* anterior (vegeu més amunt Relació derivativa).

En general, aquest tipus de relació, coneguda com a “relació cronològica”, s'expressa en les dades bibliogràfiques per mitjà d'un punt d'accés autoritzat per a l'obra anterior i/o la posterior i/o una nota. En les dades d'autoritat s'expressa per mitjà d'una referència de “vegeu també” i/o amb una nota d'informació o amb una nota del catalogador. En un registre d'autoritats de la “família d'obres”, la relació es podria indicar mitjançant l'etiquetat del punt d'accés autoritzat de les obres relacionades.

Exemples

La relació entre l'obra coneguda com a *Tractat d'Amiens* i un tractat anterior, en el qual es basa, signat per Gran Bretanya, França, Espanya i la República de Batàvia.

La relació entre l'obra *Historical dictionaries of Africa* i la mateixa obra coneguda posteriorment com a *African historical dictionaries*.

Relació de característica compartida

És la relació entre dues *obres/expressions/manifestacions/ítems* que tenen alguna característica en comú, a més de qualsevol de les altres relacions (p. ex., la mateixa llengua, el mateix color de l'enquadernació, el mateix editor, la mateixa data d'emissió).

Aquest tipus de relació s'expressa per mitjà d'un punt d'accés o d'un atribut comú en les dades bibliogràfiques o d'autoritat de les entitats involucrades.

5.4 Relacions entre els diversos noms de persones, famílies, entitats corporatives i obres

Entre les dades d'autoritat, hi ha també altres tipus de relacions que operen entre ocurrències específiques de l'entitat *nom* i altres *noms* relacionats de les entitats representades a la part superior de la **figura 2** (*persona, família, entitat corporativa, obra, expressió, manifestació, ítem, concepte, objecte, esdeveniment i lloc*).

En general, les relacions d'aquesta categoria es representen implícitament com a relacions *nom a nom* mitjançant referències de “vegeu” des d'una forma variant a la forma autoritzada del *nom* o mitjançant referències de “vegeu també” entre formes autoritzades del *nom* de dues o més entitats relacionades.

La **taula 2** destaca els tipus de relacions que es donen entre una ocurrència específica del *nom* d'una *persona, família, entitat corporativa o obra* i altres *noms* d'aquesta entitat.

Els tipus de relació identificats a la taula només pretenen ser representatius i no s'han de veure com una taxonomia exhaustiva de les relacions d'aquesta categoria que puguin representar-se en les dades d'autoritat. Es reconeix que les distintes aplicacions seleccionaran aquelles relacions que els siguin importants, per això no es pretén designar aquestes relacions com a obligatòries o opcionals. (La taula no inclou les relacions d'aquesta categoria que són específiques de les dades d'autoritat de matèria).

A les seccions 5.4.1–5.4.4 es donen les definicions i els exemples de cada un dels tipus de relacions identificats a la **taula 2**.

Taula 2: Relacions entre els diferents noms de persones, famílies, entitats corporatives i obres

TIPUS D'ENTITAT	EXEMPLES DE TIPUS DE RELACIÓ
Nom de persona ↔ Nom de persona	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de nom anterior ▪ Relació de nom posterior ▪ Relació de forma lingüística alternativa ▪ Altres relacions de nom variant
Nom de família ↔ Nom de família	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de forma lingüística alternativa
Nom d'entitat corporativa ↔ Nom d'entitat corporativa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de nom desenvolupat ▪ Relació d'acrònim/inicials/abreviacions ▪ Relació de forma lingüística alternativa ▪ Altres relacions de nom variant
Nom d'obra ↔ Nom d'obra	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de forma lingüística alternativa ▪ Relació de nom convencional ▪ Altres relacions de nom variant

5.4.1 Relacions entre noms de persones

Relació de nom anterior

És la relació entre un *nom* d'una *persona* i un altre *nom* usat per aquesta *persona* en una etapa anterior de la seva vida.

Exemples

La relació entre els noms d'una persona que va ser distingida amb el títol d'*Earl of Beaconsfield*, i que així va adquirir el nom de *Benjamin Disraeli, Earl of Beaconsfield*; el seu nom anterior era *Benjamin Disraeli*.

La relació entre els noms d'una persona que es va casar amb Mr. Nichols i que així va adquirir el nom de *Charlotte Nichols*; el seu nom anterior era *Charlotte Brontë*.

Relació de nom posterior

És la relació entre un *nom* d'una *persona* i un altre *nom* usat per aquesta *persona* en una etapa posterior de la seva vida.

Exemples

La relació entre els noms d'una persona que primer era coneguda com a *Jacques-Anatole Thibault* i el seu nom posterior, *Anatole France*.

La relació entre els noms d'una persona que, abans de casar-se amb Robert Browning, s'anomenava *Elizabeth Barrett* i el seu nom posterior, *Elizabeth Barrett Browning*.

Relació de forma lingüística alternativa

És la relació entre un *nom* d'una *persona* i una forma lingüística alternativa del *nom* pel qual se la coneix. Inclou traduccions del *nom* a altres llengües.

Exemple

La relació entre els noms d'una persona coneguda com a *Horaci* en català i com a *Quintus Horatius Flaccus* en llatí.

Altres relacions de nom variant

És la relació entre un *nom* d'una *persona* i altres formes variants del *nom*, com ara les relacions ortogràfiques (variants en la grafia, transliteracions, variants en la puntuació, variants en l'ús de majúscules), relacions en l'ordre de les paraules (inversions, permutes), relacions de nom alternatiu/sinonímia (renoms, malnoms, tractament de cortesia).

En alguns casos simplement només caldrà identificar tots aquests noms com a “formes variants” del *nom* de la *persona* i enllaçar-los a la forma preferida del seu nom.

Exemple

La relació entre els noms de la persona coneguda com a *Babe Ruth* i els altres dos noms pels quals se la coneix, *Bambino* i *Sultan of Swat*.

5.4.2 Relacions entre noms de famílies

Relació de forma lingüística alternativa

És la relació entre un *nom* d'una *família* i una forma lingüística alternativa del *nom* pel qual se la coneix.

Exemple

La relació entre els noms de la família coneguda com a *Familie Trapp* en alemany i com a *Tap-pin perhe* en finès.

5.4.3 Relacions entre noms d'entitats corporatives

Relació de nom desenvolupat

És la relació entre un *nom* d'una *entitat corporativa* i la forma desenvolupada del *nom* pel qual se la coneix.

Exemple

La relació entre el nom de l'entitat corporativa coneguda com a *Adlib* i la forma desenvolupada d'aquest nom, *Associação Brasileira para o Desenvolvimento das Industrias de Base*.

Relació d'acrònim/inicials/abreviacions

És la relació entre un *nom* d'una *entitat corporativa* i un acrònim, unes inicials o una abreviació pel qual se la coneix.

Exemple

La relació entre el nom de l'entitat corporativa coneguda com a *United Nations International Children's Emergency Fund* i l'acrònim d'aquest nom, *UNICEF*.

Relació de forma lingüística alternativa

És la relació entre un *nom* d'una *entitat corporativa* i una forma lingüística alternativa del *nom* pel qual se la coneix. Inclou traduccions del *nom* de l'*entitat corporativa*.

Exemple

La relació entre els noms de l'entitat corporativa coneguda com a *United Nations* en anglès, *Nations Unies* en francès i *Организация Объединённых Наций* en rus.

Altres relacions de nom variant

És la relació entre un *nom* d'una *entitat corporativa* i un altre *nom* pel qual se la coneix, com ara relacions ortogràfiques (variants en la grafia, transliteracions, variants en la puntuació, variants en l'ús de majúscules), relacions en l'ordre de les paraules (inversions, permutes).

Exemple

La relació entre el nom d'una entitat corporativa coneguda com a *Women of Color Quilters Network* i una variant en la grafia d'aquest nom, *Women of Colour Quilters Network*.

5.4.4 Relacions entre noms d'obres**Relació de forma lingüística alternativa**

És la relació entre un *nom* d'una *obra* i una forma lingüística alternativa del *nom* pel qual se la coneix.

Exemple

La relació entre els noms de l'obra coneguda com a *Pentekostárion* en grec transliterat i *Pentecostaire* en francès.

Relació de nom convencional

És la relació entre un *nom* d'una *obra* i un *nom* convencional pel qual se la coneix.

Exemple

La relació entre la simfonia de Beethoven coneguda com a *Heroica* i el títol convencional pel qual també se la coneix, *Simfonies, núm. 3, op. 55, mi bemoll major*.

Altres relacions de nom variant

És la relació entre un *nom* d'una *obra* i un altre *nom* pel qual se la coneix, com ara relacions ortogràfiques (variants en la grafia, transliteracions, variants en la puntuació, variants en l'ús de majúscules), relacions en l'ordre de les paraules (inversions, permutes), relacions de títol variant (títols de l'obra que es basen en títol trobats en *manifestacions* o *ítems*, inclosos el títol de la coberta, el títol del lloc, el títol inicial, el títol del contenidor, un títol paral·lel)

Exemples

La relació entre els noms de l'obra coneguda com a *Hamlet*, de William Shakespeare, i el nom que apareix en algunes manifestacions, *Tragicall historie of Hamlet prince of Denmarke*.

La relació entre els noms de l'obra coneguda com a *Honour this day*, d'Alexander Kent, i la grafia variant del nom que apareix en algunes manifestacions, *Honor this day*.

5.5 Relacions entre punts d'accés controlats

Entre les dades d'autoritat hi ha també altres tipus de relacions que funcionen entre ocurrències específiques de l'entitat *punt d'accés controlat* (és a dir, entre un punt d'accés i un altre, a diferència de les relacions que només involucren el *nom* o l'*identificador* que forma la base del *punt d'accés controlat*).

Les relacions d'aquesta categoria es poden fer explícites mitjançant mecanismes d'enllaç, com ara els camps d'enllaç i els subcamps de control (p. ex., un enllaç entre representacions d'escriptures alternatives del mateix *punt d'accés controlat*).

Les relacions entre *punts d'accés controlats* que es representen més normalment en els mecanismes d'enllaç són les relacions de llengua paral·lela, les relacions d'escriptura alternativa i les relacions de regles diferents.

Hi ha relacions addicionals entre *punts d'accés controlats* dels noms de les entitats bibliogràfiques i els punts d'accés del número de classificació o del terme de matèria de la mateixa entitat. Altres enllaços addicionals també poden proporcionar relacions a la versió digitalitzada d'una entitat per mitjà de la relació del punt d'accés de nom amb l'identificador de l'entitat.

Taula 3: Relacions entre punts d'accés controlats

TIPUS D'ENTITAT	TIPUS DE RELACIÓ
Punt d'accés controlat ↔ Punt d'accés controlat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relació de llengua paral·lela ▪ Relació d'escriptura alternativa ▪ Relació de regles diferents ▪ Relació de punt d'accés controlat/terme de matèria o número de classificació corresponent ▪ Relació de punt d'accés controlat/identificador

A continuació s'anoten definicions i exemples de cada un dels tipus de relació de la **taula 3**.

Relació de llengua paral·lela

És la relació entre dos o més *punts d'accés controlats* que s'estableixen com a formes autoritzades del nom de la mateixa entitat en llengües paral·leles.

Exemple

La relació entre el punt d'accés controlat *Library and Archives Canada*, tal com s'estableix en anglès, i el punt d'accés controlat *Bibliothèque et archives Canada*, tal com s'estableix en francès.

Relació d'escriptura alternativa

És la relació entre dos o més *punts d'accés controlats* que s'estableixen com a formes autoritzades del nom de la mateixa entitat en escriptures alternatives.

Exemple

La relació entre el punt d'accés controlat *Gogol, Nikolai Vasilievitch*, expressat en l'alfabet llatí, i el punt d'accés controlat *Гоголь, Николай Васильевич*, expressat en l'alfabet ciríl·lic.

Relació de regles diferents

És la relació entre dos o més *punts d'accés controlats* de les formes autoritzades del nom de la mateixa entitat que s'han establert d'acord amb regles diferents.

Exemple

La relació entre el punt d'accés controlat *Rússia (Federació)*, establert d'acord amb un conjunt de regles, i el punt d'accés controlat *Российская Федерация*, establert d'acord amb un conjunt de regles diferent.

Relació de punt d'accés controlat/terme de matèria o número de classificació corresponent

És la relació entre el *punt d'accés controlat* del nom d'una entitat (*persona, família, entitat corporativa, obra, expressió, manifestació, ítem, concepte, objecte, esdeveniment, lloc*) i un terme de matèria d'un vocabulari controlat, i/o un número de classificació de l'entitat. En aquest cas, el terme de matèria i el número de la classificació també es poden considerar com a *noms/identificadors* paral·lels del nom de la mateixa entitat.

Exemples

La relació entre el punt d'accés autoritzat *Library education*, establert d'acord amb la pràctica dels *Library of Congress subject headings*, i el número corresponent de la *Dewey decimal classification, 020.7*.

La relació entre el punt d'accés autoritzat *Gautama Buddha*, establert d'acord amb les AACR2, el punt d'accés autoritzat *Gautama Buddha*, establert d'acord amb la pràctica dels *Library of Congress subject headings*, i/o el número corresponent de la *Library of Congress classification, BQ860-939*.

Relació de punt d'accés controlat/identificador

És la relació entre el *punt d'accés controlat* d'una entitat, expressat com un punt d'accés que es basa en la forma autoritzada o en la variant del nom de l'entitat, i un identificador de l'entitat.

Exemple

La relació entre el punt d'accés autoritzat *Advances in the history of rhetoric* (En línia) i l'ISSN d'aquesta obra, 1536-2426.

6 TASQUES DE L'USUARI

Per als propòsits d'aquesta anàlisi, els usuaris de dades d'autoritat es defineixen de manera àmplia perquè incloguin:

- els creadors de dades d'autoritat que creen i mantenen dades d'autoritat;
- els usuaris que usen informació d'autoritat, ja sigui per mitjà de l'accés directe a dades d'autoritat, ja sigui indirectament per mitjà de punts d'accés controlats (formes autoritzades del nom, formes variants del nom/referències, etc.) en catàlegs, bibliografies nacionals, altres bases de dades similars, etc.

A continuació es defineixen quatre tasques que representen tots els usuaris:

Trobar	Trobar una entitat o un conjunt d'entitats que correspongui als criteris establerts (és a dir, trobar una entitat sola o un conjunt d'entitats usant, com a criteri de cerca, un atribut o una combinació d'atributs o una relació de l'entitat), o explorar l'univers de les entitats bibliogràfiques usant aquells atributs i relacions.
Identificar	Identificar una entitat (és a dir, confirmar que l'entitat representada correspon a l'entitat buscada, distingir entre dues o més entitats amb característiques similars), o validar la forma del nom que s'ha d'usar com a <i>punt d'accés controlat</i> .
Contextualitzar	Situar una <i>persona</i> , una <i>entitat corporativa</i> , una <i>obra</i> , etc., en el seu context; clarificar la relació entre dues o més <i>persones</i> , <i>entitats corporatives</i> , <i>obres</i> , etc., o clarificar la relació entre una <i>persona</i> , una <i>entitat corporativa</i> , etc., i un <i>nom</i> pel qual es coneix la <i>persona</i> , l' <i>entitat corporativa</i> , etc. (p. ex., el nom usat en religió i el nom seglar).
Justificar	Documentar els motius pels quals el creador de les dades d'autoritat ha triat el <i>nom</i> o la forma del nom en el qual es basa un <i>punt d'accés controlat</i> .

La **taula 4** estableix la correspondència dels atributs i de les relacions definits a la seccions 4 i 5 amb les tasques de l'usuari. La taula de correspondències pretén clarificar la tasca o les tasques concretes

de l'usuari a les quals donen suport les dades associades amb cada atribut i cada relació definits en el model. Per als propòsits d'aquest model conceptual, s'identifiquen tots els usos potencials de les dades associades amb un atribut o una relació concrets. No s'ha pretès valorar o indicar la importància relativa de cada atribut o relació respecte a una tasca concreta de l'usuari, tal com sí que es va fer en el model FRBR. La decisió sobre quins atributs i relacions són obligatoris caldrà prendre-la en funció de les aplicacions concretes.

Nota: Per als propòsits d'aquest estudi només es fa la correspondència amb la tasca trobar d'aquells atributs que normalment es representen en punts d'accés controlats. No s'ha tingut en compte la capacitat de fer cerques per paraula clau en les altres dades del registre. Si s'hagués tingut en compte, pràcticament qualsevol atribut s'hauria pogut relacionar amb la tasca trobar.

Taula 4: Correspondència d'atributs i de relacions amb les tasques de l'usuari

ENTITAT	ATRIBUT/RELACIÓ	TROBAR	IDENTIFICAR	CONTEXTUALITZAR	JUSTIFICAR
Persona	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		
	Dates de la persona		■	■	■
	Títol de la persona	■	■		
	Gènere*		■		
	Lloc de naixement*		■		
	Lloc de defunció*		■		
	País*		■		■
	Lloc de residència*		■		■
	Afiliació*		■		
	Adreça*		■		
	Llengua de la persona*		■		■
	Camp d'activitat*		■		
	Professió/ocupació*		■		
	Biografia/història*		■	■	
	Altres elements d'informació associats amb la persona	■	■		
	Relació de pseudònim ↔ persona*	■		■	
	Relació seglar ↔ persona*	■		■	
	Relació religiosa ↔ persona*	■		■	
	Relació de càrrec ↔ persona*	■		■	
	Relació d'atribució ↔ persona*	■		■	
	Relació de col·laboració ↔ persona*			■	
	Relació de germandat ↔ persona*		■	■	
	Relació pares/fill ↔ persona*		■	■	
	Relació de pertinença ↔ família*		■	■	
	Relació de pertinença ↔ entitat corporativa*			■	
	Relació de pseudònim ↔ nom de persona*	■		■	

ENTITAT	ATRIBUT/RELACIÓ	TROBAR	IDENTIFICAR	CONTEXTUALITZAR	JUSTIFICAR
Persona	Relació de nom anterior ↔ nom de persona*	■		■	
	Relació de nom posterior ↔ nom de persona*	■		■	
	Relació de forma lingüística alternativa ↔ nom de persona*	■		■	
	Altres relacions de nom variant ↔ nom de persona*	■		■	
Família	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom*	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador*	■	■		
	Tipus de família*	■	■		
	Dates de la família*	■	■	■	
	Llocs associats amb la família*		■	■	
	Camp d'activitat*		■		
	Història de la família*		■	■	
	Relació genealògica ↔ família*				■
	Relació de fundació ↔ entitat corporativa*		■	■	
	Relació de propietat ↔ entitat corporativa*		■	■	
	Relació de forma lingüística alternativa ↔ nom de família*	■		■	
Entitat corporativa	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		
	Lloc associat amb l'entitat corporativa	■	■	■	
	Data associada amb l'entitat corporativa	■	■	■	
	Llengua de l'entitat corporativa*		■		■
	Adreça*		■		
	Camp d'activitat*		■		
	Història*		■	■	
	Altra informació associada amb l'entitat corporativa	■	■		
	Relació jeràrquica ↔ entitat corporativa*				■
	Relació seqüencial ↔ entitat corporativa*				■
	Relació de nom desenvolupat ↔ nom d'entitat corporativa*	■		■	
	Relació d'acrònim/inicials/abreviacions ↔ nom d'entitat corporativa*	■		■	
	Relació de forma lingüística alternativa ↔ nom d'entitat corporativa*	■		■	
Altres relacions de nom variant ↔ nom d'entitat corporativa*	■		■		
Obra	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		
	Forma de l'obra	■	■		
	Data de l'obra	■	■	■	■
	Repartiment de l'execució	■	■		
	Matèria de l'obra*			■	
	Designació numèrica	■	■		
	Tonalitat	■	■		
	Lloc d'origen de l'obra*		■	■	■
	Història		■	■	

ENTITAT	ATRIBUT/RELACIÓ	TROBAR	IDENTIFICAR	CONTEXTUALITZAR	JUSTIFICAR
Obra	Altres característiques distintives	■	■		
	Relació d'equivalència ↔ obra		■	■	
	Relació derivativa ↔ obra*			■	
	Relació descriptiva ↔ obra*			■	
	Relació tot/part ↔ obra		■	■	
	Relació d'acompanyament (part a part) ↔ obra*			■	
	Relació seqüencial ↔ obra*			■	
	Relació de característica compartida ↔ obra*			■	
	Relació de forma lingüística alternativa ↔ nom de l'obra*	■		■	
	Relació de nom convencional ↔ nom de l'obra*	■	■	■	
	Altres relacions de nom variant ↔ nom de l'obra*	■		■	
Expressió	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■	■		
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		
	Forma de l'expressió	■	■		
	Data de l'expressió	■	■		
	Repartiment de l'execució de l'expressió	■	■		
	Llengua de l'expressió	■	■		
	Tècnica*		■	■	
	Altres característiques distintives	■	■		
Manifestació	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■	■		
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		
	Designació d'edició/emissió		■		
	Lloc de publicació/distribució		■		
	Editor/distribuïdor		■		
	Data de publicació/distribució		■		
	Forma del suport		■		
	Numeració		■		
Ítem	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■	■		
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		
	Localització de l'ítem*		■		
	Història de la custòdia de l'ítem		■		
	Font immediata d'adquisició de l'ítem		■	■	
Concepte	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		
Objecte	Relació "es denomina/és la denominació de" ↔ nom	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" ↔ identificador	■	■		

ENTITAT	ATRIBUT/RELACIÓ	TROBAR	IDENTIFICAR	CONTEXTUALITZAR	JUSTIFICAR
Esdeveniment	Relació "es denomina/és la denominació de" \leftrightarrow nom	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" \leftrightarrow identificador	■	■		
Lloc	Relació "es denomina/és la denominació de" \leftrightarrow nom	■		■	
	Relació "se li assigna/és assignat a" \leftrightarrow identificador	■	■		
Nom	Tipus de nom	■	■	■	
	Cadena de caràcters del nom	■	■	■	
	Abast de l'ús			■	
	Dates d'ús			■	
	Llengua del nom		■		
	Esriptura del nom		■		
	Sistema de transliteració del nom		■		
	Relació "és la base de/es basa en" \leftrightarrow punt d'accés controlat	■			
Identificador	Tipus d'identificador		■		
	Relació "és la base de/es basa en" \leftrightarrow punt d'accés controlat	■			
Punt d'accés controlat	Tipus de punt d'accés controlat		■		
	Estat del punt d'accés controlat de la forma preferida		■		■
	Indicació de l'ús del punt d'accés controlat		■	■	
	Punt d'accés no diferenciat		■		
	Llengua de la catalogació		■		■
	Esriptura de la base del punt d'accés		■		
	Esriptura de la catalogació		■		■
	Sistema de transliteració de la base del punt d'accés		■		
	Sistema de transliteració de la catalogació		■		■
	Font del punt d'accés controlat		■		■
	Base del punt d'accés	■	■		
	Addició	■	■	■	
	Relació "és regulat per/regulen" \leftrightarrow regles		■		■
	Relació "és creat per/és modificat per/crea/modifica" \leftrightarrow agència		■		■
	Relació de llengua paral·lela \leftrightarrow punt d'accés controlat de la forma autoritzada			■	
	Relació d'escriptura alternativa \leftrightarrow punt d'accés controlat de la forma autoritzada			■	
	Relació de regles diferents \leftrightarrow punt d'accés controlat de la forma autoritzada			■	
	Relació de punt d'accés controlat/terme de matèria o número de classificació corresponent \leftrightarrow punt d'accés controlat	■	■	■	
Relació de punt d'accés controlat/identificador \leftrightarrow punt d'accés controlat	■	■			

ENTITAT	ATRIBUT/RELACIÓ	TROBAR	IDENTIFICAR	CONTEXTUALITZAR	JUSTIFICAR
Regles	Citació de les regles		■	■	■
	Identificació de les regles		■		
	Relació "són aplicades per/aplica" \leftrightarrow agència				■
Agència	Nom de l'agència		■		
	Identificador de l'agència		■		
	Localització de l'agència		■		

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ¹ Working Group on Functional Requirements for Subject Authority Records (FRSAR), <http://www.ifla.org/en/node/1297>. (Consulta: 03/04/2010).
- ² *Guidelines for authority records and references* / revised by the Working Group on GARE revision. 2nd ed. München : K.G. Saur, 2001.
- ³ *Functional requirements for bibliographic records : final report* / IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records. München : K.G. Saur, 1998. Traducció catalana: *Requisits funcionals dels registres bibliogràfics : informe final* / Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records de l'IFLA. Barcelona : Biblioteca de Catalunya : Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2009. <http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/frbr.pdf>. (Consulta: 03/04/2010).
- ⁴ *Statement of international cataloguing principles*. IFLA, 2009. http://www.ifla.org/files/cataloguing/icp/icp_2009-en.pdf. Traducció catalana: *Declaració de principis internacionals de catalogació*. Barcelona : Biblioteca de Catalunya, 2009. <http://www.bnc.es/sprof/normalitzacio/dpic2009.pdf>. (Consulta: 03/04/2010).
- ⁵ *UNIMARC manual — authorities format*. 2nd rev. and enlarged ed. München : K.G. Saur, 2001. <http://www.ifla.org/files/uca/unimarc-authorities-format.pdf>. (Consulta: 03/04/2010). (Nota: Aquesta versió en línia inclou correccions fins a 2004).
- ⁶ *Mandatory data elements for internationally shared resource authority records : report of the IFLA UBCIM Working Group on Minimal Level Authority Records and ISADN*. Frankfurt am Main, 1988. <http://archive.ifla.org/VI/3/p1996-2/mlar.htm>. (Consulta: 03/04/2010).
- ⁷ *International standard archival authority record for corporate bodies, persons and families*. 2nd ed. April 2004. http://www.icacds.org.uk/eng/isaar2ndedn-e_3_1.pdf. (Consulta: 03/04/2010).
- ⁸ *Encoded archival context*. November 2004. <http://www.iath.virginia.edu/eac/>. (Consulta: 03/04/2010).
- ⁹ L'explicació d'aquestes relacions es basa en: Barbara B. Tillett, "Bibliographic relationships", en: C.A. Bean i R. Green (eds.), *Relationships in the organization of knowledge*. Dordrecht : Kluwer Academic Publishers, 2001, p. 19–35.

ÍNDEX

Aquest índex només inclou el termes usats per a les entitats, els atributs i les relacions definits en el model. El número de la pàgina que va a continuació del terme indica la pàgina on hi ha la definició del terme.

- Abast de l'ús, 39
- Addició, 41
- Adreça (Entitat corporativa), 33
- Adreça (Persona), 32
- Afiliació, 32
- Agència, 29
- Altra informació associada amb la persona, 32
- Altra informació associada amb l'entitat corporativa, 34
- Altres característiques distintives (Expressió), 36
- Altres característiques distintives (Obra), 35
- Altres relacions de nom variant (Noms de persones), 57
- Altres relacions de nom variant (Noms d'entitats corporatives), 59
- Altres relacions de nom variant (Noms d'obres), 59

- Base del punt d'accés, 40
- Biografia/història, 32

- Cadena de caràcters del nom, 39
- Camp d'activitat (Entitat corporativa), 34
- Camp d'activitat (Família), 33
- Camp d'activitat (Persona), 32
- Citació de les regles, 42
- Concepte, 24

- Data de l'expressió, 36
- Data de l'obra, 34
- Data de publicació/distribució, 37
- Dates associades amb l'entitat corporativa, 33
- Dates de la família, 33
- Dates d'ús, 39
- Designació d'edició/emissió, 37
- Designació numèrica, 35

- Editor/distribuïdor, 37
- Entitat corporativa, 22
- Esriptura de la base del punt d'accés, 40
- Esriptura de la catalogació, 40
- Esriptura del nom, 39
- Esdeveniment, 25
- Estat del punt d'accés controlat, 39
- Expressió, 23

- Família, 22
- Font del punt d'accés controlat, 40
- Font immediata d'adquisició de l'ítem, 38
- Forma de l'expressió, 36
- Forma de l'obra, 34
- Forma del suport, 37

- Gènere, 31

- Història de la custòdia de l'ítem, 37
 Història de la família, 33
 Història (Entitat corporativa), 34
 Història (Obra), 33
- Identificador, 27
 Identificador de l'agència, 42
 Identificador de les regles, 42
 Indicació de l'ús del punt d'accés controlat, 39
 Ítem, 24
- Llengua de la base del punt d'accés, 40
 Llengua de la catalogació, 40
 Llengua de la persona, 32
 Llengua de l'entitat corporativa, 33
 Llengua de l'expressió, 36
 Llengua del nom, 39
 Lloc, 25
 Lloc associat amb l'entitat corporativa, 33
 Lloc de defunció, 31
 Lloc de naixement, 31
 Lloc de publicació/distribució, 37
 Lloc de residència, 32
 Lloc d'origen de l'obra, 35
 Llocs associats amb la família, 33
 Localització de l'agència, 42
 Localització de l'ítem, 37
- Manifestació, 24
 Matèria de l'obra, 35
- Nom, 25
 Nom de l'agència, 42
 Numeració, 37
- Objecte, 24
 Obra, 23
- País, 32
 Persona, 21
 Professió/ocupació, 32
 Punt d'accés controlat, 28
 Punt d'accés no diferenciat, 40
- Regles, 28
 Relació d'acompanyament (part a part), 54
 Relació d'acrònim/inicials/abreviacions, 58
 Relació d'atribució, 47
- Relació de característica compartida, 55
 Relació de càrrec, 46
 Relació de col·laboració, 47
 Relació de forma lingüística alternativa (Noms de famílies), 58
 Relació de forma lingüística alternativa (Noms de persones), 57
 Relació de forma lingüística alternativa (Noms d'entitats corporatives), 58
 Relació de forma lingüística alternativa (Noms d'obres), 59
 Relació de fundació, 50
 Relació de germandat, 47
 Relació de llengua paral·lela, 60
 Relació de nom anterior, 56
 Relació de nom convencional, 59
 Relació de nom desenvolupat, 58
 Relació de nom posterior, 57
 Relació de pertinença (Persones i Entitats corporatives), 49
 Relació de pertinença (Persones i Famílies), 48
 Relació de propietat, 50
 Relació de pseudònim (Persones), 45
 Relació de punt d'accés controlat/Identificador, 61
 Relació de punt d'accés controlat/Terme de matèria o número de classificació corresponent, 61
 Relació de regles diferents, 61
 Relació d'equivalència, 53
 Relació derivativa, 53
 Relació descriptiva, 54
 Relació d'escriptura alternativa, 60
 Relació genealògica, 49
 Relació jeràrquica, 51
 Relació pares/fill, 48
 Relació religiosa, 46
 Relació seglar, 46
 Relació seqüencial (Entitat corporativa), 51
 Relació seqüencial (Obres), 55
 Relació tot/part, 54
 Repartiment de l'execució de l'expressió, 36
 Repartiment de l'execució de l'obra, 34
- Sistema de transliteració de la base del punt d'accés, 40
 Sistema de transliteració de la catalogació, 40
 Sistema de transliteració del nom, 39

Tècnica, 36
Tipus de família, 33
Tipus de nom, 38
Tipus de punt d'accés controlat, 39

Tipus d'identificador, 39
Títol de la persona, 31
Tonalitat, 35

Col·legi Oficial
de Bibliotecaris-
Documentalistes
de Catalunya

 **Biblioteca
de Catalunya**